…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 279 (8186)
НОЯБРИИН 29
ЧЕТВЕРГ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Советскэ Союзай ба Румынийн Арадай Республикын правительственна делегацинуудай хоорондо хэлсээн боложо байна (1-дэхи нюур).

Түрүү малшадай зүблөөндэ хабаадагшадай хандалгада эрхим ажалаараа харюусана (1-дэхи нюур).

Сүлөөтэ Албаниин 12 жэлэй ой (1-дэхи нюур).

АМЯАРЛАН ХУРЯАЛГА АЛИШЬЕ ТАЛААРАА ҺАЙН (2-дохи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: **П. Таракановский.** — Хөөрэлдөө хэхэдээ нютагай жэшээнүүдые хэрэглэнэб (3-дахи нюур).

КИНО: **Н. Анпилогов.**—«Заречнэ» үйлсэлэхи хабар» (3-дахи нюур).

А. Корягин.—Ажалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, СССР-эй экономическа гол зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхэ (3-дахи нюур).

С. Бардамова.—Пионернүүдэй байшан соо (4-дэхи нюур).

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесси (4-дэхи нюур).

Египедһээ эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүдые гаргуулха тухай ООН-эй шиидхэбэри дүүргэгдэхэ ёһотой (4-дэхи нюур).

Хүдөөгэй агитатор

Агитатораар хүдэлмэрилжэ, …най алдарта Коммунистиче…э партиин сэсэн мэргэн по…тикые олониитэ ажалшадта …йлбарилха, Эхэ оронойнгоо …а туһада эдэбхи хэшээлтэй…р ажаллахые уряалха гээ…э ямар ехэ хүндэтэй уялга …эшэб! Манай партиин поли…кые улад зоной ухаан зүр…ндэ оромо ойлгосотой һоно…ор хөөрэхэ, ямаршье орёо …уудалда үнэншэмэ харюу …жэ шадаха, зоной зориг …даруулан, тэдэнии түрүү …нэ юумэндэ уряалжа шада…л хүн агитаторай хүндэтэ …ргые дүүргэжэ шадаха юм.

Олониитэ зоной политическэ …эрэлые дэбжээхэ гэһэн …хабтар хүндэтэй, тон харюу…лгатай үүргэ манай агита…рнууд дүүргэнэ. Энээнээ мэ…рһэн хэдэн мянган агитатор…уд улад зоной дунда ойлгуу…мжын хүдэлмэри оролдосо…й һайнаар ябуулжа, партиин …Х съездын түүхэтэ шиидхэбэ…нүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ …дэнии элсүүлэн уряална.

Хүндэтэ уялгадаа үнэн зүр…нһөө хандадаг эдэбхитэй, …адамар агитаторнууд хүдөө …тагуудташье олон бии. На…жда Максимовна Куринко… Мухаршэбэрэй аймагай …игант» колхозой гэшүүд бул…н һайн мэдэдэг, хүндэлдэг бо…нхой. Агитатор Куринкова …иишье сагта зоной дунда яба…а, үнэн зүйтэй үгөөр тэдэ…ние урмашуулан зоригжуул…г байна. Хуряалгын үедэ …адежда Максимовна по…вой станууд болон бри…дануудаар олон удаа яба…а, дайшалхы хуудаһануудые …ргаһан, хөөрэлдөөнүүдые үн…ргэһэн юм. Мүнөө үбэлжэл…н эхилэмсээр оролдосотой энэ …итатор ехэнхи сагаа малай …рмэ дээрэ үнгэргэдэг болоо. …өөрэлдөө хэхынгээ урда тээ …айнаар бэлэдхэдэг, газетэ бо…н номууд сооһоо хэрэгтэй …ю баримтануудые, жэшээнүү…е абажа хэрэглэдэг. Хөөрэл…өө хэхэ асуудалаа бүхы тала…ань һайнаар мэдэжэ абаһа…айнгаа, фермын ажал хүдэл…эри хаража үзэһэнэйнгээ …үлээр лэ һаалишадтай хөө…элдэдэг. Өөрынгөө адагла…ан дутагдалнуудые усадхаха …эмжээнүүдые абхуулдаг. Иигэ…э үнгэрһэн хөөрэлдөөе һаали…ад һонирхон шагнажа, …ашадаа бүри һайнаар …жаллаха байһанаа мэ…үүлдэг. Фермын һаалишад …үрүүшынгээ амжалта түйла…ан байна. Ажахын үнгэрэгшэ …элдэ үнеэн бүриһөө 1257 …итр һүн һаагдаа. Мүнөө …дэнэр һү һаалгые 2—2,5 да…н ехэ болгохо уялга абаад …үргэхын түлөө оролдон …жаллажа байнхай. Агитатор …уринкова һаалишадай аба…н уялгаяа ямараар дүүргэ…э байһые шалгажа, тү…үү һаалишадые магтадаг, …эгдэжэ ябагшадта хэлэжэ, …ажа туһалдаг.

Ажахын зорилгонуудтай, …лад зоной ажабайдалтай няг…а холбоотойгоор ябуулагдадаг …ниитэ-политическэ хүдэлмэ…иин хүсэн тон ехэ юм. Энэ хү…элмэрие зүбөөр табяа һаа, ажал хэрэгтэ угаа ехээр нүлөөлдэг байна. Гэхэ зуура, олон ушарта ниитэ-политическэ хүдэлмэри бодото зорилгонуудһаа таһарангяар, удхагүйгөөр ябуулагдана. Олон агитаторнууд улад зоной ажабайдалтай ямаршье холбоогүй, уряалай юрэнхы үгэнүүдые хэлээд, газетэ уншажа үгөөд лэ уялгаяа дүүргэһэндэ тоолодог Теэд партийна организацинуудай зүгһөө иимэ агитаторнуудта зүбшөөл заабари заримдаа үгтэдэггүй.

Иволгын аймагта илангаяа малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ехэ муугаар табигданхай. Аймагай олохон һаалишад үбэлэй үедэ малшадай үмэнэ ямар зорилгын табигдаад байһан тухай һайн мэдэнэгүй. Малажалай түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай хандалга-бэшэг олон колхозуудай малшадай дунда зүбшэн хэлсэгдээдүй байһаар. Партиин айкомой пропаганда болон агитациин таһаг агитколлективүүдтэ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй хэбээрээ.

Мүн Баргажанай зарим колхозуудта ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Эндэхи олон колхозуудта ажалай журам һула. Гүрэнэй болон партийна журам эбдэхэ ушарнууд үзэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ ажал хүдэлмэридэ ехэ һаад ушаруулна. Үбэлжэлгын эхилхэһээ хойшо эндэ үнеэдһээ һү һаалга бүри доошолоо.

Мүнөө хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэрие эрид һайжаруулха зорилго табигданхай. Энэ хэрэгтэ агитаторнуудай үүргэ тон ехэ байна. Тиимэһээ эрдэм бэлигтэй, зоной дунда хүндэтэй хүнүүдые шэлэн оложо агитатораар томилхо хэрэгтэй. Ушар ёһо һайн мэдэхэ түрүү колхознигууд, механизаторнууд колхоз, МТС бүхэндэ бии. Мүн колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдые, мэргэжэлтэдые, бригадирнуудые, фермые даагшанарые энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха шухала.

Партийна организацинууд агитаторнуудые зүбөөр шэлэн олохоһоо гадна, тэдэнии анхаралтайгаар һурган хүмүүжүүлхэ, хүдэлмэридэнь туһалха уялгатай. Энэ талаар семинарнууд ехэ туһатай байдаг. Иимэ семинарнуудые шадаал һаа, ходо үнгэргэжэ, агитаторнуудые хэхэ ажалайнь зорилгонуудтай танилсуулжа байха шухала. Гэхэ зуура, агитаторнууд өөһэдөө эрдэм бэлигээ хододоо дээшэлүүлжэ байха уялгатай. Агитатор гээшэ эдэбхитэй политическэ ажал-ябуулагша мүн. Тэрэ хадаа дутуу дунда юумэтэй эбсэхэгүй, хамаг түрүү, шэнэ юумые саг соонь дэмжэжэ, олоной шадабари болгохые оролдохо зэргэтэй.

Агитаторнууд политическэ хүдэлмэриин олон ондоо арга формо хэрэглэжэ, улад зоной урма зориг бадаруулан, партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ хүдөөгэй хүн бүхэнии эдэбхитэйгээр хабаадуулха зорилготой.

…ветскэ Союзай ба Румыниин Арадай Республикын правительственна делегацинуудай хоорондо хэлсээн боложо байна

…ветскэ Союзай ба Румыниин …дай Республикын правитель…нна делегацинуудай заседани …бриин 27-до Кремльдэ болоо. …тскэ талаһаа СССР-эй Ми…рнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ … Булганин, СССР-эй Министр…эй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэ… Орлогшонор А. И. Микоян, М. З. …ров, Румыниин талаһаа РНР-Министрнүүдэй Соведэй Түрүү…э Киву Стойка, РНР-эй Ми…рнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын …огшо Бырлэдяну Александру, …-эй Госпланай Түрүүлэгшэ …ин Гастон, РНР-эй Финансын …истр Мэнеску Маня, РНР-эй …адын худалдаа наймаанай ми…р Попеску Марчел хэлсээндэ …адалсана.

…умыниин талаһаа РНР-һээ …Р-тэ байдаг Посол Даля Ми… РНР-эй Госпланай Түрүүлэг…н орлогшо Цейгер Симеон; Со…кэ талаһаа СССР-эй Госпланай Түрүүлэгшэ Н. К. Байбаков, Министрнүүд А. Г. Зверев, И. Г. Кабанов, Экономическа холбоо барисаанай хэрэгүүдые эрхилхэ главна управлениин начальник К. И. Коваль, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Н. С. Патоличев, СССР-һээ РНР-тэ байдат Посол А. А. Епишев, СССР-эй МИД-эй таһагуудые даагшанарай орлогшонор К. Д. Левычкин, М. А. Харламов хэлсээнэй үедэ байлсаа.

Хани ёһоной ба үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда энэ хэлсээн үнгэржэ, хоёр орондо хамаатай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ. Хоёр талаһаа оруулагдаһан дурадхалнуудаар шухала болохо документнүүдые бэлэдхэхыень экспертнүүдтэ даалгагдаа. Тэдэнь делегацинуудай удаадахи заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэхэ байна.

Хэлсээн саашадаа үргэлжэлхэ юм.

ТҮРҮҮ МАЛШАДАЙ ЗҮБЛӨӨНДЭ ХАБААДАГШАДАЙ ХАНДАЛГАДА ЭРХИМ АЖАЛААРАА ХАРЮУСАНА

☆ ☆☆ ☆

Миний уялга

Би һаалишанаар хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ байнаб. Түрүүшээр яһалашье хүндэ байдаг һэн. Теэд байн байтараа хүдэлмэридөө дадажа, бэшэнһээ дутуугүй һү һаадаг болооб. Үнинэй һаалишадай бэрхэ дүршэлые ажалдаа хэрэглэн, ехэ оролдолго гарган ажаллажа, үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1246 литр һү һаагааб.

Һая манай гүүртын һаалишад республикын малажалай түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадагшадай Хандалтатай танилсаа. Үбэлжэлгын үедэ һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлэе гэжэ түрүүшүүл республикынгаа малшадые уряална. Түрүү малшадай Хандалгые дэмжэн, бидэнэр мүнөө үбэлдөө хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ һү һааха гэжэ шиидэбэбди. Үбэлэй һарануудта һү ехээр һааха арга манда хүсэд бии. Энэ жэлдэ манай колхоз түрүүшынхеэ шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэһэн байна. Үнеэн бүридэ 9 тонно силос дарагдаа. Һаянай үнеэдтэе силос үгэжэ эхилээбди. Энээнэй ашаар һү һаалга хараа байса дээшэлжэ захалба.

Би 15 үнеэ даажа абанхайб. Тэдээнһээ 7-ниинь һаалгана. Бэшэ 8 үнеэдни бултадаа тугаллаха юм. Тиимэһээ октябрь һарада үнеэн бүриһөө (15 үнеэдэй тоодо) 77 литр, али хамтадаа 1154 литр һү һаагааб. Мүн һаалишад Цырендари Дашипылова, Ханда Дарижапова гэгшэд октябрь һарада үнеэн бүриһөө 74—78 литр һү һаагаа.

Арга боломжонуудаа бодожо үзөөд, ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һаахаб гэһэн уялга абанаб. Абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхэб.

Бимбацу Токтохоева, Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Шэнэ амжалтын түлөө

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хоёрдохи комплексно бригадын һаалишад Дашима Ендонова, Бадгарма Эрдынеева гэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 1274—1288 литр һү һааһан юм. Эдэнэр үбэлэй һаранuудта үнеэдээ һайнаар харууһалан эдеэлүүлжэ, зунайхиһаа дутуутүйгөөр һү һаадаг болонхой.

Мүрысөөндэ түрүүлжэ гараһан һаалишад мүнөө жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 1500 литрһээ бага бэшэ һү һаахын түлөө тэмсэжэ байнад.

Д. Батомункуев.

Суутай һаалишад

Олон жэлэй дүй дүршэлтэй һаалишад Долгоржап Бадлуевна Нимаева, Бадма Лудуповна Арьяева, Пурбо-Ханда Черниновна Яндакова гэгшэд Сэлэнгын аймагта суутай болонхой юм. Эдэ һаалишад эрхим ажалаараа жэл бүри шалгаржа, мүрысөөндэ түрүүлэн ябадаг.

Долгоржап Нимаева Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо 22-дохи жэлээ һаалишанаар ажаллажа байнхай. Түрүү һаалишан аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ жэл бүри хабаадана. 1954 ондо Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа бага алтан медальда хүртөө һэн.

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Нимаева үүлтэртэ 9 үнеэдэй тус бүриһөө дунда зэргээр 2965 литр һү һаагаа. Тиигээд ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 3000 — 3500 литр һү һааха зорилго табяад, мүнөө үбэлжэлгын үедэ һү ехээр һаажа абахын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Октябрь һара соо даажа байһан үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 260 литр һү һаагаа. Һүүлэй үедэ үнеэдэй харууһа, эдеэлүүлгэ бүри һайжаруулагдажа, ноябрь һарын түрүүшын хахадта октябриинхиһаа дутуугүй ехэ һүн һаагдаба.

— Энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ нёдонойхидоо орходоо 2—2,5 дахин ехэ һү һааха зорилго бидэнэрэй, һаалишадай урда табигдана. Иигэжэ партиин обкомой III Пленумэй тогтоол доторшье, малажалай түрүүшүүлэй республиканска зүблөөнэй Хандалга соошье хэлэгдэнэ. Тиимэһээ энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ һү һаахын түлөө һаалишан бүхэн булта тэмсэхэ ёһотойбди,—гэжэ һаалишан Нимаева хөөрэнэ.

Бадма Лудуповна Арьяева энэ колхозой мүн лэ эрхим һаалишадай нэгэн юм. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Арьяева даажа байһан 8 үнеэдэйнгээ тус бүриһөө дунда зэргээр 3148 литр һү һаагаа.

Пурбо-Ханда Яндакова Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ хүдэлдэг. Энэ һаалишан үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 3004 литр һү һаагаа. Нүхэр Яндакова мүнөө үбэлжэлгын үедэ һү ехээр һаахын түлөө оролдосотойгоор ажаллажа байнхай.

Дүй дүршэл ехэтэй эдэ һаалишад өөрынгөө хүдэлмэридэ залуушуулые олоор һургана. Жэлдээ үнеэн бүриһөө 3 мянган литрһээ дээшэ һү һаадаг һаалишад Лида Бадмаева, Вера Аюшеева, Нима Очиржапова болон бусад олон залуу һаалишад эдэ һаалишадтайл суггаа хүдэлжэ, баян дүй дүршэлдэнь һураһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) һаалишад Д. Нимаева, Б. Арьяева, П. Яндакова.

С. Таежный.

Ханда Дулма-Ханда хоёрой мүрысөөн

Хэдэхэн жэлэй саана Дамдин-Сурун Лубсановай даадаг һаалиин гүүртэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз соо эгээл гээгдэнги гүүртэнүүдэй нэгэн байһан юм. Харин һүүлэй жэлнүүдтэ һаалишад, малшадай оролдосотойгоор ажалладаг болоһоной ашаар энэ гүүртэ Зэдын аймаг соо түрүү зэргэдэ гаража байнхай. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ һаалишад бүришье һайн амжалта түйлаба: нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1140 литр һүн һаагдаа. Тиигэжэ нёдондонойхидо орходоо үнеэн бүриһөө 400 таран литр һүн ехээр һаагдаһан байна.

Урдань эндэ зунай ногооной үедэл үнеэдһээ бараг ехэ һүн һаагдадаг байһан юм. Харин һүүлэй жэлнүүдтэ үбһэ тэжээл, илангаяа шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдэгдэдэг боложо, үбэлжэлгын үедэ горьтой ехэ һүн һаагдадаг болоо.

Һая гүүртын һаалишад малажалай республиканска зүблөөндэ хабаадагшадай Хандалгатай танилсажа, үбэлжэлгын үедэ нёдондонойхидоо орходоо 2—2,5 дахин ехэ һү һааха тухай тэдэнэй уряае һайшааба. Тиигээд һаалишад социалистическэ уялгануудые абажа, хоорондоо мүрысөө дэлгэрүүлжэ захаланхай. Гүүртын эрхим һаалишадай нэгэн Ханда Лубсанова нёдонойхидоо орходоо 500 литрээр ехэ гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 1700 литр һү һааха уялга абаад, Дулма-Ханда Базаровае социалистическэ мүрысөөндэ уриба. Түрүү һаалишанай уряае Дулма-Ханда Базарова хүндэтэйгөөр хүлеэн абажа, мүн лэ тэрэ тухай ехэ һү һаахаб гэжэ үгэеэ үгөө.

Иигэжэ түрүү фермын һаалишад ажахын шэнэ жэлдэ бүри ехэ амжалта түйлахын түлөө тэмсэжэ захалба.

К. Доржиев.

Хандалгын харюуда

Федора Филипповна Фомина Ярууны аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хорёод жэл һаалишанаар хүдэлхэ зуураа, мүрысөөндэ ходо түрүүлжэ ябадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ 11 үнеэнһээ 11 тугал абажа түлжүүлээ, үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һаагаа.

Һая нүхэр Фомина республикын түрүү малшадай зүблөөндэ хабаадагшадай Хандалгатай танилсаад, ажахын шэнэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 1800 литр һү һааха уялга абаба.

Д. Цыденов.

Хайнаг үнеэдһээ һү ехээр һаана

Республикын түрүү малшадай Хандалга Ахын аймагай малшадай дунда ажалай ехэ эдэбхи үүсхээ. Хандалгын харюуда шэнэ шэнэ уялгануудые абана. Үнгэрэгшэ жэлдэ һаалишан Бизья Арданова 20 үнеэнһээ 20 тугал абажа түлжүүлһэн, хайнаг үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 650 литр һү һааһан байна.

Нүхэр Арданова мүнөө жэлдэ хайнаг үнеэн бүриһөө нэжээд тугал абажа түлжүүлхэ, 700 литрһээ бага бэшэ һү һааха зорилго табинхай.

Д. Дугаров.

Сүлөөтэ Албаниин 12 жэлэй ой

Албание фашистска булимтарагшадһаа сүлөөлһөөр 12 жэлэй ойн баярые Советскэ Союзай ажалшад тэмдэглэжэ байна. Энэ үдэртэ зорюулагдан, советскэ олониитын баярай суглаан ноябриин 27-до Москвада болобо. Профсоюзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет, СССР-эй Культурын министерство, хариин гүрэнүүдтэй культурна холбоо барисаа байгуулха Бүхэсоюзна общество болон СССР-эй Уранзохёолшодой союз тус суглаа эмхидхээ.

Советскэ олониитын баярай суглаан Москвада болобо

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ В. В. Гришин суглаа нээгээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо М. П. Тарасов элидхэл хэбэ.

Албаниин Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Посол М. Прифти вечертэ хабаадагшадта хани халуунаар угтагдан, үгэ хэлээ.

Суглаанай һүүлээр концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

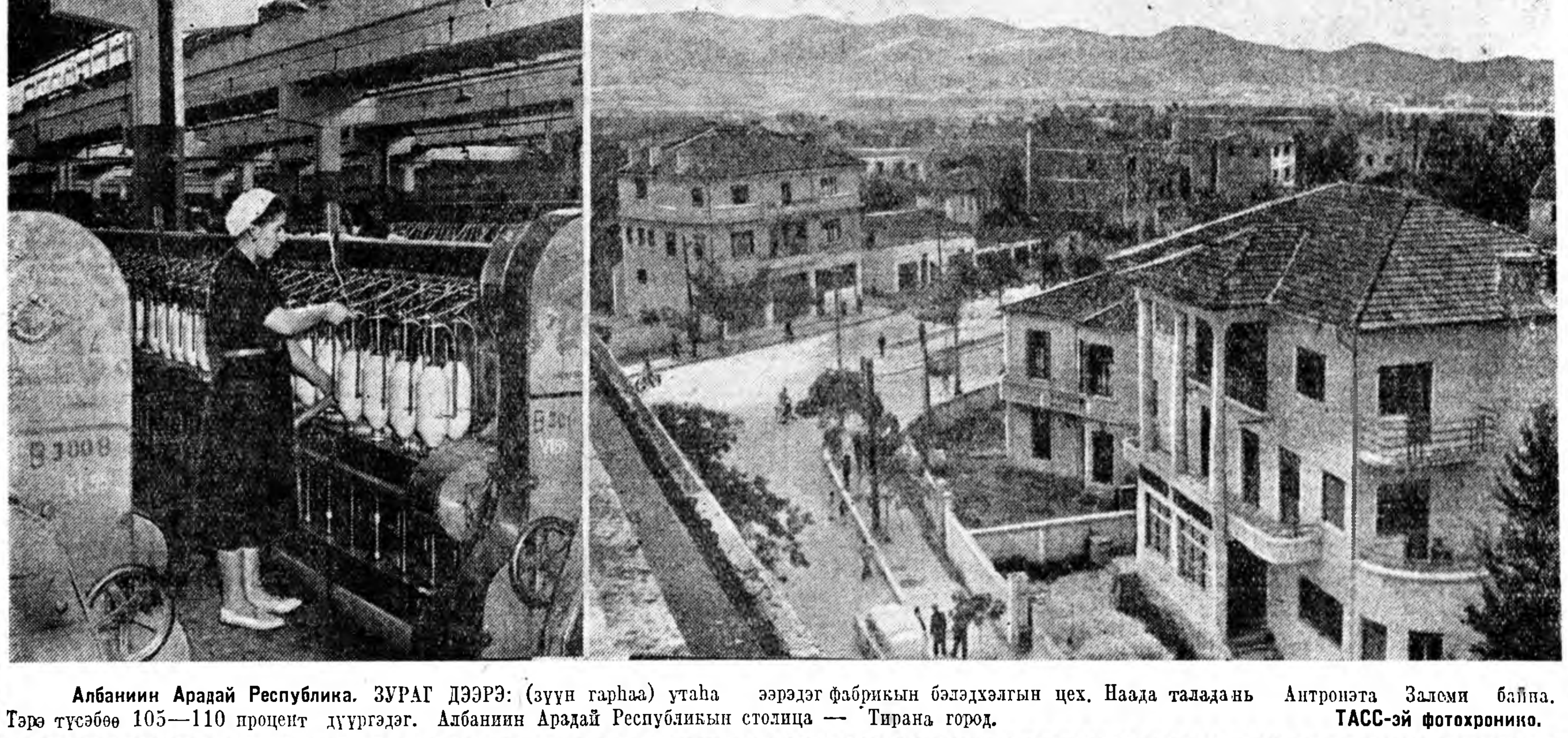

Албаниин Арадай Республика. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) утаһа ээрэдэг фабрикын бэлэдхэлгын цех. Наада таладанъ Антронэта Залеми байна. Тэрэ түсэбөө 105—110 процент дүүргэдэг. Албаниин Арадай Республикын столица — Тирана город.

ТАСС-эй фотохронико.

Түрүү дүй дүршэлһөө

АМЯАРЛАН ХУРЯАЛГА АЛИШЬЕ ТАЛААРАА ҺАЙН

(Кударын аймагай Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозуудта энэ жэлдэ амяарлан хуряалга үргэнөөр хэрэглэгдээ. Энэ түрүү, шэнэ аргын алишье талаараа һайн байһан тухай механизаторнууд, МТС болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд эндэ бэшэнэ)

☆ ☆

П. ЧАГДУРОВ.

Б. БАТОМУНКУЕВ.

Шэнэ юумые шадажа хэрэглэхэ

18 жэлдэ комбайнераар хүдэлнэб. Энэ жэлдэ «С-4» комбайнда тусхай түхеэрэлгэ табижа, жаткаар хадагдаһан валые суглуулан сохижо гарабаб. «С-4» комбайн таряа суглуулхада ехэ таатай комбайн байба. Зүгөөр түрүүшын үдэрнүүдтэ хэды дутагдалнуудай ушарбашье, тэдэнииие тэсэмгэйгээр дабан гарахые оролдодог байгаабди. Суглуулха түхеэрэлгэ хүдэлгэдэг гэнжын унаад һалахагүйдэ өөрөө заһажа бүхэлөө һэм. Тэрээнһээ хойшо гэнжэнүүд нэгэшье мултараагүй, һаатуулдаггүй болоо һэн.

Хуряалгын үедэ хамтадаа 560 гектарай таряа суглуулааб. Машина техникые саг соонь һайнаар харууһалха шухала. Иимэһээ халаанай һүүлээр, машинаяа хэдэ дахин тоһодожо, заһажа, эбдэрхээр частынуудыень һэлгэжэ, һайса шалгаад хүдэлжэ эхилдэгби.

Һүүлэй үедэ Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой Шарбагата гэжэ нютагта овёс суглуулхадам, гектарай 18—20 центнер ургаса гараа. Намартаа бүхыдөө 5000 гаран центнер таряа сохёоб. Энэ жэлдэ амяарлан хуряалгада зарим тэды дүршэлтэй болооб, ерэхэ жэлдэ бүри һайн амжалта туйлахаар зоригжонхойб.

Б. Батомункуев, МТС-эй комбайнер.

Эмхидхэлэй хүдэлмэри—шиидхэхы үүргэтэй

Манай Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозуудта таряа талханай гараса жэгдэ бэшэ байжа, хуряалгын үедэ ехэхэн бэрхэшээлнүүд тохёолдоо. Эмхидхэлэй, ойлгуулламжын хүдэлмэриин зүбөөр табигдаһан, социалистическэ мүрысөөнэй бодотоор эмхидхэгдэһэн дээрэһээ механизаторнууд урдаа табигдаһан зорилгоёо бэелүүлжэ шадаа.

Энэ жэлдэ түрүүшээр 1500 гектар таряа амяарлан хуряаха гэжэ шиидэһэн аад, хожомынь 4000 гектарһаа доошо бэшые хуряаха гэжэ шиидэһэн байнабди. Энэ хүдэлмэриие дүүргэхын түлөө 4 виндроуэр, гурбан косилка бэлэдхэгдэһэн байна.

Лафетнэ жатկануудта дүршэл ехэтэй механизаторнууд табигдаа. Таряа суглуулхын тулада зургаан «Сталинец-6», дүрбэн «С-4» түхэлэй комбайнда түхеэрэлгэ тодхоһон байнабди.

Түрүүшээр зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд амяарлан хуряалгада тиимэ найдамгүйгөөр хандаа һэн. Жэшээлхэдэ, «Комбайн» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Грудинин, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Вавилкин, таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Пепеляев гэгшэд дурата дурагүйгөөр зүбшэһэн байна. Гэбэшье, манай нютагай эрхэ байдалда тааһан амяарлан хуряалга өөрынгөө ашаа үрые элеэр харуулаа.

МТС-эй харьяата колхозууд амяарлан хуряалгын аргаар комбайнаар хадагдаха талмайн 63 процентынь гэхэ гү, али 6605 гектар хуряагаа. Энэ хадаа бүхы орооһото культурануудай талмайн 59 процент болоно. Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Комбайн», Куйбышевай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд таряанайнгаа хахадһаа ехыень амяарлан хуряагаа.

Машинистнууд И. Н. Жарников, Андреев, Кожевников, Рантапов болон бусад лафетнэ жаткада һайнаар хүдэлөө. Комбайнернууд Эрдынеев, Емельянов, Батомункуев, Жарников гэгшэд машинануудаа һаадгүйгөөр хүдэлгэһэн байна.

Комбайнаар хадаһанда орходоо амяарлан хуряалга таряанай гээлтые 60 процент хүрэтэр бага болгоно. Таряа сэбэрлэлгэдэ ажалта үлэр гаргашалга 50 процентээр хороно. Иимэһээ колхозуудай таряа тушаалгые саг соонь дүүргээ. Энэ арга үшөө юугээрээ булюу һайн бэ гэхэдэ, таряанай үлэгдэлнүүд ехээр абтажа, тэрэ дарһдаа хадагалагдана. Шэмэ һайнтай солоомоншье гарана. МТС-эй колхозууд 14—18 процент шиигтэй таряагаар үрэһэ хүрэнгээ хаажа хүсэд дүүргээ.

Аймагай колхозууд энэ жэлдэ түрүүшынхеэ амяарлан хуряалгые үргэлжэдэнь ябуулбашье, ерэхэ жэлдэ шэнэ аргые бүри үргэнөөр хэрэглэхэ, хуряалгын үедэ гараһан дутуу дундануудһаа тобшолол хэхэ ёһотой.

А. Дмитриев, Ехэ-Кударын МТС-эй директор.

Г. КОЖЕВНИКОВ.

Н. ЖАРНИКОВ.

Һургуулиин һүүлээр—комбайнай штурвалда

Нёдондо жэлдэ дунда һургуулиин 8-дахи класс нютагтаа дүүргээ һэм. Һүүлээрнь өөрынгөө дураар механизатор болохо гэжэ шиидэһэн байгааб. Механизаторнуудай Сэлэнгын һургуулиие энэ жэлдэ дүүргэжэ, түрэл МТС-тээ бусажа ерээб.

Хуряалга эхилхын урда тээ МТС-эй дирекци таряа суглуулха түхеэрэлгэтэй «С-4» комбайнда хүдэлхыем намда дурадхаһан байна. Ажалай дүршэл багатайл байһанаа түрүүшын үдэрнүүдтэ мэдэрээб. Теэдшье, һургуулиһаа гараад, дары хүдэлжэ орохо гээшэ тиимэшье хүнгэн хэрэг бэшэ байгаа. Машина техникые шудалжа шадаһан болобошье, хүдэлмэриин дүй дүршэл багатай байшооб. Тиимын тула ажалдаа хамаг хүсэ шадалаа гамнангүй оролдогшо һэм. Өөрынгөө туһалагша Федор Игумновтай хамта хуряалгын үедэ 485 гектар таряа суглуулжа сохиһон байнабди. Энэ мни һанаһандам үшөөл хүрэнэгүй...

Хэрбээ Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлени хуряалгын хүдэлмэридэ анхаралаа бодотоор т... бижа байгаа һаань, бүришье ... амжалта туйлажа болохо байгаа. Юуб гэхэдэ, комбайнай бункерһээ таряа зөөхэ транспорт, мэшээгүй дутаха ушар нэгэтэ бэшэ үзэгдэ һэн. Энээнһээ боложо үнэтэ саг гээдэг байгаабди. Мүн эдеэ хоолой дутахашье ушар заримдаа үзэгдэ һэн. Ерэхэ жэлдэ амяарлан хуряалгые бүри үргэнөөр хэрэглэхэ шухала гэжэ манай түрүүшын дүй дүршэл харуулна.

Н. Жарников, залуу комбайнер.

Эмхитэй ажалай ашаар

Минии хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай тракторна бригада Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилдэг юм.

Энэ жэлдэ таряалангай ехэнхиень—763 гектар шэниисэ, овёс амяарлан хуряагаабди. Амяарлан хуряалга юугээрээ онсо һайн бэ гэхэдэ: хуряалгын болзорые түргэдхэнэ. Манай бригада МТС дотороо хамагай түрүүн хуряалгые дүүргээд бусад бригадануудта туһалаа.

Машина техникээ зүбөөр ашаглажа, тэдэнэй хойноһоо харууһалга һайнаар хэжэ, бригадымнай механизаторнууд хуряалгада амжалта туйлаба. Лафетнэ жаткын машинист Даша Рантапов үдэр бүри даалгабаряа үлүүлэн дүүргэдэг, зарим үдэрнүүдтэ 25—27 гектар хүрэтэр сабшадаг һэн. Сабшагдаһан таряа суглуулжа сохиходоо комбайнер Бадмажап Эрдынеев социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлээ. Тэрэ 650 гектарай таряа суглуулжа сохиһон байна.

Тракторна бригадын хүдэлмэри зөөлэн хахалалгын түсэб дүүргэхэһээ гадна, гол түлэб хараалагдаһан ургаса абаһаараа сэгнэгдэдэг. Энэ жэлдэ манай бригадынхид таряалангай га бүриһөө 11,5 центнер ургаса абажа, түсэбөө үлүүлээбди. Энээнэйнгээ түлөө бригадаараа аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаабди. Мүнөө бидэнэр ерэхэ жэлэй тарилгада бэлэдхэл болгон 680 гектар пар хахалаабди.

П. Чагдуров, гурбадахи тракторна бригадын бригадир.

Түрүү арга юу харуулааб

Манай колхоз энэ жэлдэ һайн шанартай сортовой үрэһөөр, богони болзорто, агротехническэ заабаринуудай ёһоор, 2335 гектарта орооһото культурануудые тариһан байна. 1100 гектар шэниисэ, 237 гектар хара таряан, 300 гектар овёс хэрээһэлүүлэгдэн тариһдаһан байгаа. Тиихэдэ шэниисэ, хара таряанай ехэнхинь шэнэ газарай пар дээрэ тариһдаһан байна. Энээнэй ашаар таряанай ургаса нилээдгүй һайн байба.

Ургасын хойноһоо механизаторнуудай болон колхознигуудай һайнаар харууһалһанай ашаар таряанай полинууд сэбэр, буртаг үбһэ багатай байгаа. Баян ургаса хуряахын түлөө нүхэр Жарниковай хүтэлбэрилдэг 9-дэхи тракторна бригадынхид ехэ оролдолго гаргаа.

Хура борооной оройтожо ороһон дээрэһээ таряа талхамнай саг соогоо эдеэшээгүй һэн. Гэбэшье, хүсэд эдеэшээгүй таряагаа амяарлан хуряалгые хэрэглэһэнэй ашаар хоролто гээлтэгүйгөөр хуряажа абаһан байнабди. Энэ шэнэ арга методэй ямар үрэ дүн харуулһан тухай хэлэхэ һанаатайб.

Манай колхоздо Извёстка гэжэ газарта анха түрүүшынхеэ амяарлан хуряалга хэрэглэгдээ. Эндэ Иннокентий Жарников лафетнэ жаткаар хадажа захалаа һэн. Гансал манай колхоздо энэ нүхэр 908 гектар таряа хадаа. Хуряалгын үедэ эндэ 1 лафетнэ жатка, 1 виндроуэр хүдэлһэн байна.

Амяарлан хуряалгын һайн байһаниие бидэ түрүүшын үдэрнүүдтэ ойлгожо абаабди.

Лафетнэ жаткаар хадагдаһан таряан валдаа 2—4 хоног хэбтэхэдэ хүсэд эдеэшэдэг. Гэбэшье, бороотой, бүрхэг үдэрнүүдтэ таряа валдань 15 хоног соо хэбтүүлхэдэ яахашьегүй.

Таряалангайнгаа ехэнхиие бидэ амяарлан хуряагаабди. Энээнэй эсэстэ таряан айруулагдаагүй, гээлтэ хоролто тон бага байгаа. Гадна, таряан шииг нойто багатай байба. Энээнтэй хамта ток дээрэхи таряа сэбэрлэдэг хүнүүдэй тоо үсөөрөө.

Хараалагдаһан графигһаа урид гүрэнтээ таряа тушаалгаар тоосожо, һайн шанартай, сортовой 5200 центнер таряан тушаагдаа.

Ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада һайнаар бэлдээбди. 1004 гектар хоёролжон пар, 363 гектар шэнэ газар хахалагдаа. Шэниисэ, хара таряа, кукуруза, овёс шэнэ газарта болон пар дээгүүр таригдахаар хараалагдана. Бүхыдөө 1957 ондо 2258 гектар орооһого культура тарихабди.

Энэ жэлдэ колхоз хамтадаа 18 мянга гаран центнер таряа абаа. Энээнһээ гүрэнтээ тоосоод, үрэһэ хүрэнгэ хаагаад, саананъ нилээд ехэ таряан үлөө. Мүнөө авансаар хубаажа байнабди.

Таряа хуряалгын үедэ колхозой бусад хүдэлмэри нэгэшье һаатаагүй. Колхоз хадаа ажахын жэлэй дүнгүүдээр һү һаалгаар аймаг соо хоёрдохи һуури эзэлээ.

Шэнэ түрүү аргын булюу һайн байһаниие бидэнэр мэдэрбэбди. Республикын бүхы колхозуудта энэ түрүү аргые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала байна.

С. Кривогорницын, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Техникээ һайнаар хүдэлгэхэ

Механизаторнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, колхознигуудай оролдолгоор энэ жэлдэ яһала һайн ургаса абтаа. Хуряалгын болзорые богони болгожо, таряанай гээлтэ хоролтые зайсуулха хэрэгтэ орооһото культуранудые амяарлан хуряаха гээшэ шиидхэхы удхашанартай байна. МТС-эймнай харьяата колхозууд энэ түрүү аргые түрүүшынхеэ хэрэглэжэ, ашаг ехэтэй байһыень хэрэг дээрээ мэдэбэ.

Хуряалгын эхиндэ амяарлан хуряалга хэхэ механизмууд МТС-тэ дутамаг байһан юм. Гэбэшье, хэрэггүй болоһон хуушан механизмуудай частьнуудые суглуулжа лафетнэ жатка болгоод, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо шэниисэ хадажа эхилээ һэм. Түрүүшын үдэрнүүдтэ машинамни эбдэржэ, урагшаа ябажа үгөөгүй. Теэд юумэ оролдолтын хүсөөр ха юм. Энэ шэнэ аргые һайнаар шудалжа, тэрээндэ дадажа, нэгэ хэды хоноод үдэр бүри нормоёо дүүргэдэг болоһон байнаб. Үглөөнэй 8 часһаа эхилээд һүниин хоёр час хүрэтэр ябадаг байгаабди.

Хуушан машинаар хадабашье горьтой юумэ хэгдээ. Үдэртөө гектарай орондо 30 гектар хүрэтэр хададаг байгааб. Иигэжэ хамтадаа 600 гектар хадаһан байнаб.

Таряа хуряалгын хүдэлмэри—харюусалгатай хэрэг мүн. Энэ хүдэлмэриие таһалдуулаа һаа, таряанай гээлтэ, хоролто ехэ болодог. Ушар иимэһээ энэ хүдэлмэри механизаторнуудай оролдолгоһоо гол түлэб дулдыдана бшуу. Ехэ-Кударын МТС-тэ удаан саг соо хүдэлжэ дадашэбэшье, ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, машина техникын хойноһоо бодотоор харууһалжа иимэ амжалта туйлааб.

Г. Кожевников, лафетнэ жаткын машинист.

Кударын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо

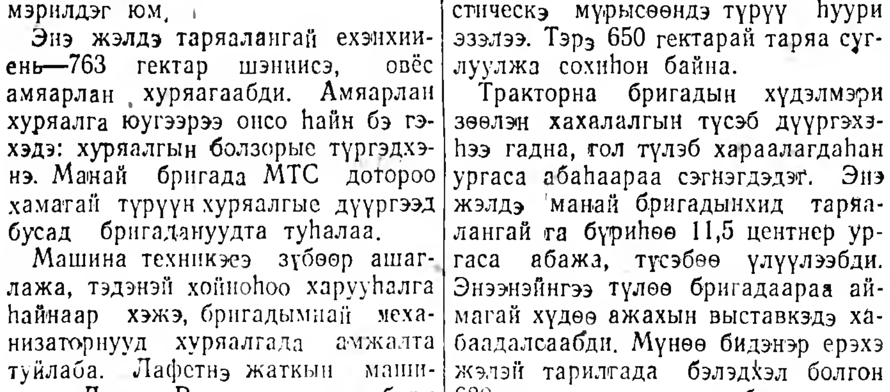

Эдэ хоёр участок аб адли ургасатай байгаа. Зүгөөр Извёстка нютагай 60 гектар шэниисые амяарлан хуряаһанай ашаар гээлтэ хоролтонь бага боложо, гектар бүриһөөнь Хара буусын участогайхиһаа 4—5 центнер таряан үлүү абтаа.

Тоо баримтанууд

★ Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо комбайнаар хуряаһан 2000 центнер таряае 43 хүнэй сэбэрлэжэ, хатаажа үрдидэггүй байхадань, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи комплексно бригадада 3000 центнер амяарлан хуряагдаһан таряае 13 хүн сэбэрлэжэ хүшхэрдэг байгаа.

★ Амяарлан хуряалгын ашаар таряанай гээлтэ хоролто эндэ 60 процент хүрэтэр бага болгогдоо.

★ Таряа сэбэрлэлгын, хатаалгын гаргаша 50 процентээр хороно.

Эгээн шухала хэрэг

Манай Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ амяарлан хуряаха арга түрүүшынхеэ үргэнөөр хэрэглэһэн байна. Энэ шэнэ аргада дүршэлтэй танил хүнүүд түрүүшын үдэрнүүдтэ манай эндэ үгы тооной һэн. Тиимэһээ зарим хүтэлбэрилхы нүхэдүүд «хайшаахан ааб?», «юун болохгшо ааб?» гэһэндэл маргадаг байгаа. Гэбэшье, амяарлан хуряалга комбайнаар хадаһанда орходоо булюу байба. Шэнэ юумэнэй тодоржо, һуури эзэлхэдэнь этигэдэггүй хүнүүд абяагүй болоо һэн.

МТС-эй агрономууд амяарлан хуряалга тухай бэшэгдэһэн статьянуудые эртээнһээ шудалһан байна. Заримань хүдөө ажахын выставкэдэ хаража, шэнэ аргатай танилсажа, тэрэниие нэбтэрүүлхэ гэһэн зорилго урдаа табиһан байна. Тиин, хуряалгын болзорой ерэхэдэ, үнтэрэгшэ зундаа хура бороогой оройтожо ороһон дээрэһээ таряан жэгдэ эдеэшээгүй байгаа. Иимэһээ энэ таряае гансал амяарлан хуряахаһаа ондоо арга үгы байгаа бшуу.

Августын 13-да Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо МТС-эй 3-дахи тракторна бригадын механизаторнууд амяарлан хуряалгые эхилһэн юм. Эндэ шэниисын түрүүшын гектар хадагдаа һэн. Энэ үедэ поли дээрэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тракторна бригадануудай бригадирнууд, партиин Кударын айкомой секретарь нүхэр Федоров байлсаһан юм. Үглөөдэрынь валнуудые суглуулжа туршаһан байнабди. Тиихэдэ амяарлан хуряалга һайн гэжэ сэгнэгдээд, жатка халаан соогоо 20 гектар хадаха гэжэ тогтоогдоо һэн. Шадахысаа олон жаткануудые табиха гэжэ мүн лэ шиидхэһэн байнабди.

Һүүлэй үедэ амяарлан хуряалгада 17 лафетнэ агрегат, 16 комбайн хүдэлмэрилөө. Таряа суглуулдаг комбайнай халаанай нормо 10 гектараар хараалагдаһан байна. Олонхи комбайнернууд нормоёо үлүүлэн дүүргэдэг һэн. Комбайнернууд Емельянов, Эрдынеев, Батомункуев гэгшэд 15 — 20 гектар суглуулдаг байгаа.

Амяарлан хуряалгын техникын дутамаг дээрэһээ МТС-эй механизаторнууд хэрэгээ болиһон механизмуудые суглуулжа, агрегадуудые хабсаргадаг байгаа.

Тракторна бригадын бригадир нүхэр Мансуровскиин үүсхэлээр МТС-эй мастерскойдо «СХТЗ-НАТИ» трактораймхаягдаһан частьнуудһааб хэһэг тусхай голнууд хэгдэһэн байна.

Таряа суглуулхын тула «С-4» комбайнда «ПС-2» маркын түхеэрэлгын орондо үбһэ суглуулдаг түхеэрэлгэнүүдые тааруулһан байнабди. Тиимэ 4 агрегат бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлөө. Буртаг үбһөөр элбэг участогто хүдэлхын түлөө нэгэ лафетнэ жатка дээрэ «Коммунар» комбайнай хедер табигдаа һэн. Буртаг үбһэ отолхо хурса хутага хедерэй хушуунда табигдаһан байгаа.

Амяарлан хуряалгын дүршэлһөө түрүүшын иимэ тобшололнуудые хэжэ болохо.

Амяарлан хуряалгые оройтуулжа огто болохогүй. Түрүүшээр буртаг үбһэ элбэгтэй участогуудые хуряаха шухала. Юуб гэхэдэ, оройтобол буртаг үбһэн элбэгээр ургажа, ургасые даражархидаг.

Хадаһан таряан узуураа даража газарта няалдахагүй ёһотой. Иимэһээ үндэр набтараар хадаха хэмээ тухайлжа, ходо шалгажа ябаха хэрэгтэй. Гадна, хуха хаташаһан гү, али шэнгэн аад, набтараар ургаһан таряае амяарлан хуряахада гээлтэ ехэ болоно.

Таряан хадагдаад һайса эдеэшэтэрээ 3 — 4 хоногто хэбтэхэ ёһотой. Тиимэһээ суглуулагдаха арга боломжыень тухайлан харахада, 5 комбайные хоёр лафетнэ жаткын хойноһоо табибал, эгээн зохид, таһархагүй гэжэ һанагдана. Суглуулгые удааруулхада, таряан айража, ургажа захалдаг.

МТС-эй харьяата колхозууд амяарлан хуряалгые шадамараар хэрэглэжэ, таряа талхаа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаа. Энэ эгээн шухала хэрэг мүн. Юуб гэхэдэ, таряан бэлэнээр сэбэрлэгдэдэг байна. Гадна, ток дээрэ обоолһон таряанай халаха ушар үзэгдөөгүй.

Таряа сэбэрлэлгэдэ хүсэн багаар гаргашалагдана. Амяарлан хуряалга сэхэ комбайндаһанда оробол жэшээгүй һайн байһанаа эли тодоор гэршэлээ. Ерэхэ жэлдэ амяарлан хуряалгые бүри үргэнөөр хэрэглэхэ түсэбтэйбди.

Энэ жэлдэ ямар дутагдалнууд гараа гэхэдэ, механизмууд дутамаг, илангаяа таряа суглуулха түхеэрэлгэ үсөөн байна. Тиимэһээ, БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын хүдэлмэри тухай хэды үгэ хэлэхэ һанаатайб. Министерство хадаа энэ жэлэй таряа хуряалгые элдэб саарһан, директивэнүүдээр хүтэлбэрилөө. Мэргэжэлтэдые суглуулжа, хуряалгын шэнэ аргые хэрэглэхэ, нэбтэрүүлхэ, захяа заабари үгөөгүй. Энэнь гэмшэлтэй. Амяарлан хуряалгые эрхим һайнаар шудалжа, ерэхэ жэлэй хуряалгада үргэнөөр хэрэглэгты гэжэ республикын бусад МТС-үүдые уряалха байнаб.

В. Журавлёв, главна агроном.

Ток дээрэхи хүдэлмэри нилээд хүнгэрнэ

Амяарлан хуряалгын булюу һайн байһаниие манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд һайн мэдэжэ абаа. Колхозойнгоо таряалангай 70 шахуу процентыень шэнэ аргаар хуряажа абаабди. Энэ арга манай эндэхи байдалда тон таарамжатай гэжэ түрүүшын жэлэй дүн харуулна. Таряа талханай шанар һайжараа, намарай бороо хуратай сагта таряан богони болзорто хуряагдаа.

Шииг ехэтэй таряан урдань колхозой ток дээрэ ородог байгаа. Тиигээд тэрэниие хүдхаха, хатааха, сэбэрлэхын тулада тон ехэ хүдэлмэри хэхэ баатай болодог һэмди. Мүн таряа сэбэрлэхэ, хиидхэхэ машина механизмуудай үсөөн байдаг дээрэһээ ехэхэн сагаа барадаг байгаабди.

Амяарлан хуряалга үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар ток дээрэхи хүдэлмэри урданайхида орходоо ханигүй хүнгэн болоо. Жэшээлхэдэ, ток дээрэ урданайхиһаа үсөөн хүн үнгэрэгшэ намар хүдэлбэшье, таряанай гутаха ушар үзэгдөөгүй, мүн гүрэндэ тушаалга удааруулагдаагүй. Комбайнһаа ороһон таряае зернопультаар нэгэ дахин шэдүүлээд лэ, гүрэндэ тушаадаг байгаабди. Иигэжэ таряа сэбэрлэлгэдэ оройдоол 12—13 хүн хүдэлһэн байна. Сүлөөлэгдэһэн олон хүнүүд ондоо ажалда ябуулагдажа, артелиимнай ямаршье хүдэлмэри удааруулагдаагүй.

Гадна, энэ арга хэрэглэхэдэ һайн шанартай солоомо гаража, хэды ехэ тэжээл хамтымнай малда абтаба гээшэб!

Эдэ бүгэдые хаража, колхознигууд болон механизаторнууд амяарлан хуряалгын аша туһые бодото байдал дээрэһээ ойлгожо абаа.

Мүнөө манай бригадынхид ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада бэлэдхэл хэжэ байна. Гурба мянга гаран центнер үрэһэ хүрэнгэ хаагдаа, тэрэнэй хоёр мянга гараниинь һайса сэбэрлэгдэжэ, тарилгын кондицида хүсэд хүргэгдэбэ. Тиин үбэлэй сагта полинуудта наг шэбхэ ехээр гаргажа тараахын түлөө оролдохобди.

Мүн бригадымнай ниитын мал тэжээлээр нёдондоһойхиһоо, һайнаар хангагданхай. Мянга гаран тонно кукурузын һайн шанартай силос даргадаа. Полиин солоомо һурилэгдэжэ дүүрээ.

Ерэхэ жэлдэ тарилгаяа саг соонь хээд, ургасаяа гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тулада амяарлан хуряалгые мүнөө жэлэйхиһээ һургүй һайнаар, эмхитэйгээр хэрэглэхэ шухала байна.

Улан Дампилов, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригадын бригадир.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хөөрэлдөө хэхэдээ нютагай жэшээнүүдые хэрэглэнэб

…тийна организацимнай энэ жэ… …мевой худэлмэриин эхилхэдэ …тракторна бригадада агита… …гон томилһон байна. Полити… агитацие бригадын үдэр бү… …жал худэлмэритэй нягта хол… …оор ябуулха харюусалгатай …инии урда табигдаа.

…налгын түрүүшын үдэрһөө …ойлгууламжын худэлмэрие …үхэдэ таһалдуулангүй ябуул… …лээ һэм. Газетын материал… …хэрэглэжэ, түрүүшүүлэй дүй …тухай хөөрэлдөө хэдэг, һо… …той материалнуудые зүбшэн …эмхидхэдэг байгааб.

…низаторнуудай дунда социа… …ескэ мүрысөө эмхидхэлсэхэ, …дүн гаргалсаха гэшэ ми… …уялга болоно. Механизатор… …худэлмэриин дүн үдэр бүри …телиин доскада бэшэгдэдэг … Трактористнууд хоорондоо …эг нэн. Тэрэнэй ашаар бри… …колхозой ажахын бусад …ари хэхэһээ гадна, трактор… …элмэриин жэлэй түсэбые 185 …т дүүргэһэн байна.

…э уншалга, хөөрэлдөө үнгэр… …тэрэнние өөһэдынгөө үнгэр… …ажалтай холбожо, бодото …баримтануудые харуулхые …ог байгааб. Өөһэдынгөө зо… …үдэр бүхэнэйнгөө ажалай …тые мэдээд байһан хүнүүд …һайнаар худэлмэрилхые орол… …Түсэбөө дүүргээгүй нэгэншье …байгаагүй. Социалистическэ …һайнаар эмхидхэһэнэй …бригадамнай Үшөөтэйнгөө …дотор полевой худэлмэриин …ээ хойшо эсэс хүрэтэрнь түрүү …а нэгэтэшье алдаагүй.

…татор хадаа түрүү, шэнэ …е дары обсоржо, олоной шада… …болгохые оролдохо ёһотой. …эй эрхим механизатор нүхэр Усов тракторна бригадануудые ажахын тоосоондо оруулха үсхэл гаргаһан байна. Энэ асуудалаар би механизаторнуудтай хэдэн удаа хөөрэлдэһэн байгааб. Механизаторнууд тэрэ үсхэлые дэмжэхэ гэжэ шиидэһэн юм. Тиигээд олон трактористнууд прицепщигүйгөөр худэлмэрилжэ, ажалай гаргаша нилээд хорооһон, запасной частьнуудые арбилһан байна. Техникые нарин нягтаар, гамтайгаар абажа ябаһанай ашаар сезон соо нэгэшье трактор техническэ харууһалгада байхаһаа бэшэ, миин зогсоогүй.

Урдаа табигдаһан зорилгоёо һайса ойлгожо, трактористнууд бүхэн һайнаар худэлөө. Тэдэнэй дунда услөвно трактораар 2300 гектар зөөлэн хахалалга хэһэн тракторист Яков Сериков түрүү һуури эзэлнэ. Иван Загребин, Николай болон Евгений Шахмаевтан болон бусад ажалай үндэр бүтээсэн үлгэр жэшээ харуулдаг эрхим трактористнар болоноб.

Мүнөө манай бригадын гэшүүд тракторнуудаа һайнаар заһабарилһын түлөө оролдожо байна. Зарим механизаторнууд малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэлсэхын тула колхозуудта гаранхай. Тэдэнэр тракторааран тэжээл зөөнэ. Заһабарилга болон малажал дээрэ худэлмэрилдэг тракторист бүхэн туд бүридөө уялга абанхай.

Партиин организациин секретарь нүхэр Улепова агитаторнуудай худэлмэридэ үшөөл багаар туһална. Хөөрэлдөө яажа һониноор үнгэргэхэб гэһэн асуудалаар семинар үнгэргэжэ, агитаторнуудта туһалха, шухала болоо гэжэ һанагдана.

П. Таракановский, Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй № 4 тракторна бригадын агитатор.

Мүрысөө һайнаар эмхидхэе

…хоёрдохи жэлээ колхозой һү… …оварна фермэдэ агитатораар …мэрилжэ байнаб. Түрүүшээр …ойлгууламжын худэлмэри …ха дүй дүршэл багатай дээрэ… …хэмхидээ газетэ уншалгаар лэ …яа дүүргэдэг байгааб.

…нөө ажал худэлмэритэй холбо… …өөрэлдөө хэхынгээ хажуугаар …адай дунда социалистическэ …сөө эмхидхэхэ хэрэгтэ анхара… …хээр хандуулнаб. Ажахын үн… …н жэлэй дүнгүүдээр һаалиша… …унда һаяшаг хөөрэлдөө үнгэр… …байгааб. Тэрэнэй һүүлээр һаа… …н бүхэн уялгануудые абаад, …сэжэ эхилбэ. Һаалишад уял… …даа дүүргэхын тула юу хэхэ …наа тодорхойлоо. Тэдэнэр арга …жоёо хаража үзөөд, жэлэй тур… …оо үнеэн бүриһөө 1800—2000 …һү һааха гэжэ шиидээ.

…рысөө эмхидхэһэнэйнгээ һүү… …абтаһан уялгануудай дүүргэл… …ойноһоо хододоо хинажа байха …тэй. Фермын тоо бүридхэгшэ …обрынинтай хамта һаалишадай …айнь үдэр бүриин дүнгүүдые гаргажа, показателиин листок дээрэ бэшэнэбди, өөһэдтэнь хэлэжэ үгэнэбди. Арбан хоногой дүнгүүдээр үйлэдбэриин зүблөө үнгэргэжэ, фермын худэлмэридэ бии байһан дутуу дундануудые элирүүлнэбди. Тэдэнние усадхаха хэмжээнүүд абтана.

Социалистическэ мүрысөө һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар, түрүүшын амжалта туйлагдажа байна. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, һү һаалга фермэ дээрэмнай мүнөө 2,5 дахин дээшэлэнхэй. Һаалишад Г. Воротникова, М. Решетова, А. Решетова гэгшэд һайн амжалтануудые туйлана.

Манай фермынхидэй үмэнэ ехэ зорилгонууд табигданхай. Үбэлэй үедэ үнеэдһээ һү һаалгые 2—2,5 дахин ехэ болгохо байнабди. Энэ шухала хэрэгтэ малшан, һаалишан бүхэн хубитаяа оруулалсаха байна. Малшадай урма зоригые бадаруулха тушаа бишье ехэ юумэ хэхэб.

К. Семечкин, Прибайкальска аймагай «Путь к коммунизму» колхозой 2-дохи МТФ-гэй агитатор.

ЗЭДЫН АЙМАГТА

КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ШУДАРГЫ АЖАЛ

ВЛКСМ-эй айком комсомольско-залуушуулай гүүртэ, звенонуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба. Дүнгүүдэй ёһоор Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой комсомольско залуушуулай гүүртэ (даагшань С. М. Стряпунина) түрүү һуури эзэлээ. Тус гүүртын залуу һаалишад үнгэрэгшэ ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1519,3 литр һү һааһан байна.

Мүн таряанажалай звенонуудай хоорондо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулгын звено (звеньеводынь нүхэр Батомункуев) эрхим ажалаараа шалгараа. Тус звеногой эмхитэй коллектив 192 гектарһаа дунда зэргээр гектар бүриин 200 центнер, тэрэ тоодо 31 гектар дээрэһээ га бүриин 725 центнер кукурузын набша намаа ургуулжа абаа. Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн дээрэ нэрлэгдэһэн гүүртэ, звенодо коллективүүдтэ ВЛКСМ-эй айкомой дамжуулгын вымпел барюулагдаба.

ТАРЯА АВАНСААР ХУБААБА

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ баян ургаса ургуулаад, хуряажа абаа. Энэ жэлэй 10 һарын туршада колхознигуудай олоһон ажалта үдэрнүүдтэнь колхозой правлени 2—2 килограмм таряа авансаар хубааба.

Артелиин ажалда һайнаар хабаадалсажа, олон ажалта үдэрнүүдые олоһон түрүү колхознигууд ехэ таряа абаа. Жэшээлхэдэ, хонишон Т. Раднаев —3,5 тонно, Д. Цыдыповэй бүлэ—3,7 тонно, гахайшан А. С. Филатов — 3 тонно таряа абаһан байна.

ҮНИНЭЙ ХОНИШОН

Бальжи Жигмитович Цыбенов 21-дэхи жэлээ хонин ажалда худэлмэрилжэ, дүй дүршэлтэй болонхой. Коммунист Цыбенов 60 наһатай болобошье һаа, Боргойн үүлтэртэ хониной совхоздо ахалагша хонишоноор амжалтатай һайнаар худэлмэрилжэ байна. Тэрэнэй отарынхин ажахын үнгэрһэн жэлдэ хуса бүриһөө 8, 580 килограмм эрхим шанартай ноохо хайшалаа.

Мүнөө отарын хонишод үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ эхилээ.

К. Доржиев.

КИНО

„Заречнэ үйлсэдэхи хабар“

Одесскэ киностуди залуу, оройдоол хоёр жэлэй саана байгуулагдаһан түүхэтэй юм. Хоёр жэл соо тус киностуди «Тень у пирса», «Белый пудель», «Шарф любимой» гэхэ мэтын фильмнүүдые зохёожо гаргаа. Теэд эдэ фильмнүүд булгадаа тулюурханууд, режиссёр, операторнуудай шадабариин талаар, артистнарай наадалгаархшье илгардаггүй бэлэй. Мүнөө тиигээд «Заречнэ үйлсэдэхи хабар» гэһэн баһал Одесскэ киностудиин шэнэ фильмые харахадаа этигэжэ ядаһаниинь гайхалгүй юм. Зүгөөр, тэрэнние хараад байхадаа тус киностудиин түрүүшынгээ амжалта туйлаһандань үнэн сэдьхэлһээ баярлабабди.

Ф. Миронорэй бэшэһэн сценаряар залуу режиссёрнууд Ф. Миронер, М. Хуциев гэгшэд энэ фильмые табиһан байна. Фильмын тобшохон удхань иимэ юм. Педагогическа институт дүүргэһэн Таня Левченко гэжэ басаган металлургнуудай һуудаг тосхондо ажаллахаа ерэнэ. Үдэшын һургуулида залуу худэлмэришэдтэ ород хэлэ ба литература заахаар тэрэ басаган томилогдоно. Шабинарынь гэжэ бүдүүн болошоһон зон, ажалай дүршэлтэй булад шудхагшад байшаба. Тэдэнэйгээ дунда хүндэтэй болотороо залуу багша нилээдгүйхэн бэрхэ харгы гатална. Зүгөөр Таня Левченко зоригоо хухарангүй хамаг бэрхэшээлнүүдые дабана.

Энээхэн худэлмэришэдэй тосхондо ерэжэ, Таня басаган үнэн сэдьхэлһээ хүндэ дурлаха хубитай байба. Заводой эрхим булад шудхагшадай нэгэн сэхэ сэбэр зосоохитой аад, нэгэ бага огсом хатуу зантай Саша Савченко гэжэ хүбүүн байха зүрхэнһөө багшадаа дурлашана.

Зүгөөр энэ фильмдэ гансахан лэ инаг дуран тухай хэлэгдэнэ бэшэ. Фильмын авторнууд советскэ үедэ ургаһан худэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэдэй аяг зангые, хүсэл эрмэлзэлгыень харуулха зорилго урдаа табиһан байгаа. Тэдэнэй ажал худэлмэри, һуралсал, инаг дуран картинын удха соо нэгэдэн ниилэжэ, үнэн байдалые харуулһан таарамжатай арга болон үлхэгдэнэ. Картиные хараһан зон үнэнтэ ёһоор сэдьхэлээ дэлгисуулан һууна. Эдэ залуу зон һэбхи бэлэн харгы бэдэрээд ошохо гү, али ажалһаа, нэтэрүү һуралсалһаа зүрхэ алдангүй, бэрхэтэй харгыгаар ябажа, наһанайнгаа байдал зохёохо гү гэһэн бодолнууд харагша зоной ухаа сэдьхэлые хүлгүүлэн байна хэбэртэй.

Саша Савченко түрүү зэргэдэ залагдаһан гол образ болоно. Энэ ролиие артист Н. Рыбников наадахадаа зориһон хэрэгтээ абьяастайгаар ородог, гүйсэтэй шуран бодолтой, ходол нэгэ шэнэ юумэ гаргаха, туршаха гэжэ ябадаг, амар һуудаггүй худэлмэришэ хүбүүн болгожо харуулна. Булад хайлуулдаг пеэшые хайшан гэжэ кислородоор «хооллулха» тухай асуудалда харюу үгэхэ һанаатай, бүхэли һүниндөө чертёж шэнжэлжэ һуухыень, улигтай нэтэрүүгээр тэрэ пеэшэнэйнгээ амһарта ажаллажа байхыень бидэ харанабди. Ажал худэлмэридөө хэршье иимэ нэтэрүү оролдосотойшье һаа, Саша, баһал өөрөө муу юумэтэй хүбүүн юм. Һайн талын геройнуудые заабол өө мөөгүй сэбэр «нүгэлшөөлгүйгөөр» харуулдаг заншалые фильмын авторнуудай сахяагүйнь һайшаалтай байна. Юрын зон элдэб — һайтайшье, муутайшье байдаг ха юм. Саша Савченко баһал тиимэ юрын хүбүүн гэжэ бидэ ойлгонобди. Заримдаа тэрэ өөрынгөө һанаһаар, залуугай шүлшэггүйтэйшье хэбэртэй аад, үнэн дээрээ һайн сэдьхэлтэй, урагшатай шударгы хүбүүн байна.

Н. Рыбников шадабаритай бэрхээр энэ орёо образой оньһые оложо, Саша Савченкын аяг зангые, тэрээнэй ухаа орожо, доллон мүлирхые, зоригоо хатуужахые таатай зохидоор харуулна. Зүгөөр тэрэ сэб сэхэ харгыгаар өөдөө урган гарашана гэжэ болохогүй. Ухаа оротороо тэрэ һайсахан маргаха, алдуу эндүүнүүдые хэжэ, аягүй ааша гаргаха болоод лэ — яһалал бэрхэшээлнүүдые гатална гэхээр. Алдуу эндүү гаргаһандаа Савченкын образ муудана, гутана бэшэ, харин бүри түгэс түхэлтэй, эли боложо үгэнэ.

Артистка Н. Иванова наадаһан ролиингоо һабагшые нягта мэргэнээр ябуулна. Өөртөөшье, шабинартаашье шанга эрилтэ табидаг хатуушаг аад, түбшэн зантай, юумэнэй бүтэхэгүйдэ сэдьхэлээ зободог, һанаата болодог багшые бидэ экран дээрэ харанабди. Тэрэ һайхан зосоохитой, уян зүрхэтэй, хүнэйл тухай оролдохо гэжэ ябадаг басаган байһыень бидэ баһал ойлгонобди. Иимэ зангынь хүнэй абаһаар ойлгохооршье бэшэ юм. Юун дээрэһээ харагданаб гэбэл, хоёр нэгэн сценэнүүдые нэрлэхэдэ болоно. Нэрынь дуудахадань шаби басаганайгаа бодохогүйдэнь ойлгомторгүй бодхоод, жүрмүсэн байһыень харахадаа өөрһөө аягүйрхэн, бэеэ зэмэлһэн тэмдэг нюдэндэнь бии болоно.

Бэшэ бэшэшье рольнуудынь хүчэй зосоо хадуутдамаар байна. Артист В. Гуляевай бэрхээр оложо наадаһан шофёр Юра, артистка В. Пугачевагай наадаһан Зина, артистка Р. Шороховагай наадаһан Аля ба бусадшье үнэншэжэ харамаар образууд болоно. Режиссёрнууд образ бүхэндэнь тааруулжа, артистнуудай бэлигые боломжотой руунь хэрэглэжэ шадана.

Тиибэ яабашье, зарим тэды дутагдалнуудшье бии гээшэ ха. Жэшээнь, инженер Крушенковай образые харуулхадаа артист Г. Юхтин оньһынь олоогүй шэнги.

Заводой хашаа руу Танин ороһон ушар ямаршье удхатай юм—бү мэдэе. Заводые харуулһан кадрнуудые режиссёр зарим заримдаа тулюураар бэелүүлэн гаргана.

Зүгөөр энэ мэтын бүрүүлшэг зүйлнүүд үсөөн юм. Юрэнхы дээрээ «Заречнэ үйлсэдэхи хабар» гэжэ фильм залуу худэлмэришэн ангиин шэнжэ шанарые зүбөөр харуулһан, ёһотойл уранһайхан шэнжэтэй, хүмүүжүүлхы һайн удхатай зохёол болоо.

Н. Анпилогов.

…жалайнгаа бүтээсые улам дээшэлүүлжэ, СССР-эй экономическа гол зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхэ

…тиин ХХ съездын шиидхэбэри…ээ харахада, үйлэдбэрилэгдэ…одукциин хүн бүридэ хүртэсын …о хүгжэнги капиталистическэ …удые хүсэхэ ба ахижа урдань …гэһэн экономическа гол зорил…амгалан ёһоной экономическа …өөнэй үндэһөөр түүхэтэ боги…лзор соо шиидхэхын тула шу…бүхы арга боломжо СССР-тэ…бии. Хүндэ индустрияа булюу …хүгжөөһэнэй, техническэ дэб… таһалгаряагүй туйлаһанай, …листическэ үйлэдбэриин бүхы …ринуудта ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр лэ зорилго шиидхэгдэжэ болохо, …эгдэхэшье байна.

…алайнгаа бүтээсые арьбадхан …лүүлхэ гээшэмнай коммуниз…илахын тулада эгээн шухала, гол зүйл болоно. Энэнь юун …ээ харагданаб гэхэдэ, зургаа табанжэл соо ажалай бүтээсые …лүүлһэнэй үндэһөөр промыш…стиин үйлэдбэрилһэн зүйлнүү…ургалтын 80 гаран процентнь …гдаха байна.

…ническэ эрдэмэй таһалгаряа…эбжэлтэ, олониитын ажалай …сын улам ехээр хүгжэлтэ—ка…измтай мүрысөөндэ илаха ге…ьна зам, манай экономическа …икын гол шухала үндэһэ һуу…н гэжэ Коммунистическэ пар…радаг байна.

…СР-эй ажалай бүтээсын ургал…шэ темпынгээ талаар капита…ческэ оронуудһаа түрүүлжэ 1955 ондо СССР-эй промыш…стьдахи ажалай бүтээсэ 1913 …оһоо 8 дахин тухай нэмэһэн, …э США дотор энэл үе соо миин 2,2 дахин, Англида—1,4 дахин, Францида—1,75 дахин нэмэһэн байха юм. Тэрэшэлэн Советскэ Союз промышленностьдахи ажалай бүтээсын хэмжээнэй талаар Баруун Европын гол капиталистическэ оронуудые хүсэнхэй. Гэбэшье, манай орон США-дахи ажалай бүтээсын хэмжээндэ үшөөл хүрөөдүй байһаар. Экономикын хэдэ хэдэн һалбаринуудай талаар нилээд горьтойгоор гээгдэжэ байнабди.

Советскэ арадай оролдолгын хүсөөр тогтоогдоһон хүндэ индустри, арадай ажахын бүхы һалбаринуудые техническэ шэнэ, бүри дээдэ шатада дэбжүүлхэ зорилготой хэмжээ-ябуулганууд, шадамар бэрхэ худэлмэришэдтэй болоһон, тэдэниие олоор бэлэдхэжэ байһан ябадал — эдэ бүгэдэмнай ажалай бүтээсын талаар США-һаа гээгдэлгээ усадхажа, СССР-эйнгээ экономическа гол зорилгые дүүргэхэ арга олгоно.

ҮЙЛЭДБЭРЕЭ ҮРГЭЛЖЭ ДЭЭРЭНЬ ТААРУУГААР ОНЬҺОЖОРУУЛХА БА АВТОМАТИЧЕСКА БОЛГОХО ТУХАЙ

Зургаадахи табанжэлэй туршада ажалайнгаа бүтээсые промышленностиин талаар 50 процентһээ бага бэшээр, мүн колхозуудай талаар—2 дахин тухай дээшэлүүлхэ гэжэ хараалагданхай. Түрүү техникэ ба технологи үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлһэнэй, электричество үргэнөөр хэрэглэһэнэй, үйлэдбэреэ оньһожоруулһан ба автоматическа болгоһоной үндэһөөр, предприятинуудаа тусхай мэргэжэлтэй ба хамжажа үйлэдбэрилдэг болгоһоной, ажалай эмхидхэлые эрид шууд һайжаруулһанай үндэһөөр дурсагдагша даабари дүүргэгдэжэ болохо байна. Ажалайнгаа бүтээсэ улам дээшэлүүлхын тулада гол ба туһалбариин худэлмэрие тааруулан оньһожоруулха, зарим агрегадууд болон операцинуудые бэшэ, харин бүхэли цехүүдые, технологическа һалбаринуудые автоматическа болгохо, предприятинуудые бүхы дээрэнь автоматическа аргаар хүдэлдэг болгохо тон шухала байна гэжэ партиин ХХ съезд онсолон тэмдэглээ һэн.

Манай орон дотор ба хилын саана үйлэдбэриин олохон һалбаринууд худэлмэреэ хүсэд оньһожоруулхаһаа гадна, үйлэдбэреэ бүхы дээрэнь автоматическа болгохо бэлэдхэл хэнхэй байна. Металлурги, нефтиин, химическэ, автомобильна, электрическэ, радиотехническэ промышленность, тэрэшэлэн промышленностиин бусад һалбаринууд тиимэ тоодо ороно. Наука болон техникын хүгжэһэнэй ашаар хүдөө ажахын үйлэдбэриешье бүхы дээрэнь оньһожоруулха арга бии боложо байнхай.

Шэнэ техникэ үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлһэнэй, ажал худэлмэреэ үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулһанай ба автоматическа болгоһоной үндэһөөр, богонихон болзор соо экономическа горьтойхон аша үрэдэ хүртэжэ болохо байна. Жэшээлээд үзэбэл, станок бүтээдэг үйлэдбэрие үргэлжэ дээрэнь автоматическа болгоһоной ашаар ажалай бүтээсын хоёр—гурба дахин нэмэхэ, продукциин өөрынь үнын 20—30 процентээр химдарха аргатай болоһониинь мэдээжэ. Гэхэ зуура, үйлэдбэреэ үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха ба автоматическа болгохо ябадал мүнөөдөө үшөөл удаан бэелүүлэгдэнэ. Машина бүтээдэг үйлэдбэри мэтэ иимэ түрүү һалбариин хамаатай предприятинуудта зөөхэ, ашаха, буулгаха, хиналта хэхэ ба бусад хамһабариин худэлмэри мүнөө хүрэтэр муугаар оньһожоруулагданхай гү, али огто оньһожоруулагдаагүй байһаар. Энэнь гол худэлмэриин техническэ шанарые дээшэлүүлхэ хэрэгэй экономическа ашаүрые бага болгодог, ажалай бүтээсын улам ургаха ябадалда һаад тойбо татадаг байха юм. Оньһожоруулха ба автоматическа болгохо хэрэгтэхи дутуунуудые зайсуулха зэргээр ажалайнгаа бүтээсэ нилээд дээшэлүүлжэ болохо юм. Энэ ушар ой модоной промышленностиин жэшээ дээрэһээ эли тодоор харагдана. 1955 он дотор модо бэлэдхэлэй гол худэлмэрие оньһожоруулгын хэрэг: модо шулан сэбэрлэлгын талаар—86 процент, гэшүүһыень арилгалгын талаар — миин 5 процент болоһон байгаа. Модо бэлэдхэлэй гол худэлмэриин оньһожоруулагдаһантай дашарамдан бэлэдхэлэй, туһалбариин ажал нилээд ехэ болоо. Зүгөөр тэдэниие оньһожоруулгын хэмжээн үшөөл бага байһаар.

Үйлэдбэриин зарим участогуудые ба предприятинуудые бүхы дээрэнь тааруутаар оньһожоруулгын хэрэг һайтар бодомжолжо үзэхэ гээшэ мүнөө үеын гол шухала зорилго болонхой.

Шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ, үйлэдбэреэ үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха ба автоматическа болгохо талаар социалистическэ байгуулалтын хамагһаа үлүү һайн байһаниинь элитэ. Тиигэбэшье, дурсагдаһан худэлмэримнай хүгжэнги капиталистическэ оронуудайхиһаа мүнөөдөө гээгдэжэ байһаар. Энэ ушар түбхын түрүүн юун дээрэһээ тохёолдооб гэхэдэ, өөһэдынгөө арга боломжые хүсэд һайнаар хэрэглэжэ шададаггүй, үйлэдбэри болон ажалаа эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэхэн дутуу дундануудые гаргаһан байнабди.

Шэнэ техникэ хүгжөөхэ ба нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ хэрэгые бодомжолон түсэблэхэ ябадал мүнөө хүрэтэр үшөө хүсэд һайнаар бэелүүлэгдэнэгүй, промышленностиин худэлмэрилэгшэд шэнэ машинануудые, түхеэрэлгэнүүдые зохёон бии болгохо гэхэдэ жүдхэмжэгүйшэг байдаг, үйлэдбэреэ автоматическа болгоходо шухала приборнууд ба зэмсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээлгэ тухай тон удаан түсэблэгдэдэг ушар мүнөө хүрэтэр үзэгдэдэг байһаар.

Парти, правительствомнай энэ талаар тохёолдоһон дутуу дундануудые үсадхан зайсуулха хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абажа байнхай. Тодорхойлон хэлэбэл, шэнэ техникэ зохёолгын ба нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлгын талаар бүри ехэ жүдхэмжэтэй болгохын тула, машина бүтээдэг үйлэдбэриин худэлмэрилэгшэдтэ шан олгохо шэнэ гурим баталагдаа.

Ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхын тулада юун хэрэгтэйб гэхэдэ, хуушарһан техникэеэ шууд һэлгэхэ, үйлэдбэреэ оньһожоруулха, автоматическа болгохо, шэнэ түхеэрэлгэ тодхоходоо, мүнөө ашаглагдажа байгаа машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые һэльбэн шэнэдхэхэ ябадалтай шадамараар зохилдуулха шухала.

Машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые саг үргэлжэ шанаржуулан һайжаруулха, үйлэдбэриингөө техническэ хэмжээе эрид дээшэлүүлхын хажуугаар, социалистическэ обществодохи хуушан техникын хүсэд элэжэ һалаад лэ байгаа һаань, шэнээр һэлгэжэ болохо юм гэдэг буруу баталамжые партимнай эрид буруушаана. Иимэ хараа шугам баримталбал, ажалай бүтээсын ургалтые удаарүулха, социалистическэ экономикодо ехэ хохидол ушаруулха, тэрээнние техническэ талаараа гээгдэхэ ябадалда хүргэхэ байгаа. Үйлэдбэреэ түсэблэхэ, шэнэ техникэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэдээ машинанууд болон түхеэрэлгын хуушаржа хойшоо гараһан ушарые хараада абаха, ондоогоор хэлэбэл,—шэнэ, бүри ехэ бүтээсэтэ техникэһээ хуушан техникын экономическа талаараа доошоо болоһон ушарые хараада абаха тон шухала байна.

Худэлмэрилжэ байгаа үйлэдбэриин хүсые хэрэглэхэ, техническэ талаарнь улам нарижуулан һайжаруулхатаяа хамта, зургаадахи табанжэл дотор хэгдэхэ капитальна шэнэ барилгада угаа ехэ анхарал хандуулагдана. Жэшээнь, энэ табанжэл соо хүндэ промышленностиин олохон һалбаринуудта бүтээгдэхэ зүйлнүүдэй ургалтын 50—80 процентнь шэнэ хүсэ ашаглалгада оруулха зэргээр туйлагдаха ёһотой байна.

Үйлэдбэреэ ургэдхэхэ, олониитын ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхэ ябадал капитальна худэлмэридэ һомологдоһон мүнгые һайнаар ашаглаха ябадалһаа нилээд дулдыдадаг юм. Ашаглагдажа байгаа предприятинуудые мүнөө сагай техникын үндэһөөр һэльбэн шэнэдхэхын тула, эгээн һайн техникээр зэбсэгжэһэн промышленна ба хүдөө ажахын шэнэ предприятинуудые барихын тула тиимэ мүнгэн хэрэглэгдэхэ ёһотой. Наукын болон техникын шэнэ туйлалтануудай, үйлэдбэреэ үргэлжэ дээрэнь оньһожоруулха ба автоматическа болгохо арга боломжонууд хэрэгсээгдэдэггүй ушарнууд шэнэ предприятинуудые түлэблэн хараалха үедэ гарадаг байха юм.

А. КОРЯГИН.

(Түгэсхэлынь хожом гараха).

Пионернүүдэй байшан соо

Үглөөнэй 8 час. Үбэлдөө энэ үеэр үшөө харанхышаг, хүсэд үдэр болоодүй, городой үйлсэнүүдээр хүн зон хомор хоп жэн байдаг. Зүгөөр, Ленинэй үйлсэдэхи 2 дабхар сагаан гэр тээшэ нэгэ нэгээрээ хоёр хоёроороо һурагшад һубарилдан ерэнэ. Уданшьегүй тэрэ гэр соо хүгжэм, радиогой абяан хүнхинэн, ханхинан соностоно, хүүтэдэй хүхюутэй энеэдэн, хөөрэлдөөн дуулдана. Иигэжэ үглөө бүри Улан-Удын Пионернүүдэй байшан ажалаа эхилдэг байна.

Эндэ элдэб янзын 28 кружок эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй тоодо уран гоёор оёлгын, хубсаһа уралан эсхэлгын, гармонистнууд ба аккордионистнуудай, духовой оркестрын, авиамодельнэ, шатаршадай, хореографическа, эдир натуралистнуудай, радио шудалагшадай, модоор юумэ һиилэдэг, дархалдаг, саарһа, картон няажа юумэ хэдэг ба бусад кружогууд бии. Эдэ кружогуудта хамта дээрээ 1600 һурагшад хабаадана. Зарим кружогуудынь (жэшээлхэдэ, шатаршадай, хореографическа, авиамодельнэ гэхэ мэтэ) Пионернүүдэй байшантай эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо 20 жэлэй туршада ажаллажа байнхай. Тус байшангай 20-ёод таһалга соонь элдэб түхеэрэлгэнүүд, оёдолой машина, фотолаборатори, модо дархалдаг, радиогой хэрэгсэлнүүд, электрын приборнууд бии.

...Олон тоото таһалгануудай нэгэн соо ороходомнай, эгээн бага наһатай, «манай багашуул» гэжэ нэрлэгдэдэг үхибүүд саарһаар, картоноор элдэб зүйлнүүдые хэжэ байба. Энэ кружогынь үнгэрэгшэ намартаа эмхидхэгдээ. Тэрээндэ 1—4 классуудай һурагшад хабаадажа, ажалай түрүүшын дадал дүршэл олоно. Эдир һурагшадай гараар бүтээгдэһэн саарһан табагууд, сэсэг табиха вазанууд болон бусад зүйлнүүд шаажанаар, шабараар хэгдэһэн гэжэ һанамаар, 2—3 классуудай һурагшад уранзохёолшо Маяковскиин бюстые саарһаар, картоноор няажа хэһэн байна. Тэрэнь һаяхан нарин уралалгын ба гоёон шэмэглэлгын выставкэдэ табигдажа, городой ажалшадые һонирхуулаа.

Мүн бага наһатай үхибүүд модон дээрэ юумэ һиилэжэ, модо дархалжа һурана. Тэдэнэй байһан таһалга соо илангаяа шууяатай. Эндэ бултадаан шахуу эхин һургуулиин хүбүүд модон дээрэ һиилэжэ, ондоошье юумэ дархалжа һурадаг. Тэдэнэр элдэб шкатулка, хаһада үлгэгдэхэ гоёолто, фото һуулгаха рама гэхэ мэтые уран гоёор бүтээнэ. 14-дэхи һургуулиин 3-дахи классай һурагша Юра Левицкий, 27-дохи һургуулиин 3-дахи классай һурагша Коля Мокров, 4-дэхи һургуулиин 3-дахи классай һурагша Витя Широких модон дээрэ элдэб юумэ шадамар бэрхээр һиилэдэг болоо. Тэдэнэй бүтээһэн зүйлнүүд гоё, һонирхолтой байдаг.

Мүнөө тус кружогойхид Пионернүүдэй байшангай 20 жэлэй ой тухай альбом бэлэдхэлсэжэ байнхай. Тус альбомой гадарынь улаан хилэнгээр хэгдээ. Тэрээн дээрэнь пионернүүдэй горн бариһан хоёр пионер, мүн пионернүүдэй хүндэтэ тэмдэг болохо гурбан түүдэг, барабан гэхэ мэтэ һиилэгдэжэ няагданхай. Мүн «Пионернүүдэй байшангай 20 жэлэй ой» гэһэн үгэнүүд модоор хэгдэһэн байна.

Тэрэшэлэн техническэ кружогууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэндэнь ехэнхидээ аха (7—10) классуудай һурагшад хабаадалсадаг.

Радио шудалхые хүсэһэн эдиршүүл энэ намар байшан соогоо радиолини оруулһан юм. Иигэжэ өөһэдөө радиодамжуулга хэдэг болоо. Кружогой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Бобыкин һурагшадай ажал тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэнэ.

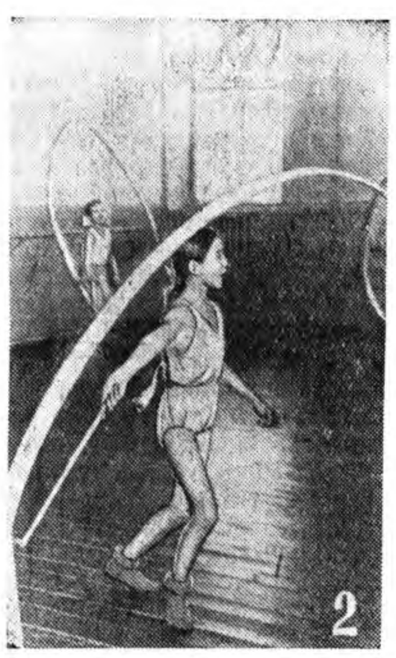

Энэ кружогойхид хэмжэн тодорхойлдог зэмсэг, хоёр радиостанци түхеэржэ байна. Нэгэ радиостанцинь байшан соо, нүгөөдэнь — кружогойхидой гэртэ тодхогдохоор хараалагдана. Радиостанци тодхоһоной һүүлээр тэдэнэр өөһэд хоорондоо, һургуулинуудай хоорондо, мүн ПВЗ-тэй радиодамжуулга хэхэ аргатай болохо юм. Мүн электрын олон үнгэтэй гал яларуулдаг зүйлнүүдые, радиогой элдэб хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг болонхой. Кружогой гэшүүд Алеша Крюков, Валерий Дубровский болон бусад оюун бэлигтэй, шадамар бэрхэ байһанаа харуулна.

Мүнөө авиамоделистнүүдэй кружогто хабаадагшад гэр соогуур ниидэхэ самолёдой модель дархалагшадай мүрысөөндэ бэлэдхэнэ. Иимэ модельнүүд саарһаар, солоомоор бүтээгдэдэг. Нёдондо жэлэй мүрысөөндэ тус кружогойхид город соогоо түрүү һуури эзэлһэн байгаа. Хэдэн жэлэй турша соо кружогто хабаадаһан һурагшад бензин хэрэглэн хүдэлхэ самолёдой модель бүтээгээ һэн. Иимэ хоёр модель Майн 1-нэй демонстрацида гаргагдаа бэлэй. Тэрэнэй нэгэниинь ПВЗ хүрэтэр ниидэжэ ошоһон юм. Энэ моделие бүтээлгэдэ 65-дахи һургуулиин һурагша кружогой гэшүүн Черных тон эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Хубсаһа эсхэдэг, оёдог кружогто ороходомнай хүдэлмэринь түлэг дүндаа ябажа байба. Басагадай зариманиинь платье эсхэжэ, нүгөөдүүлынь машинаар оёжо, зариманиинь утюгдэжэ байгаа. Энэ кружогые 20 жэл соо хүтэлбэрилжэ байһан Анна Андреевна Егорова хубсаһа оёгшодой хажуудань ошоод, хэһэн ажалыень шалган харана, шухала заабари үгэнэ.

— Минии басагад ажаллаха дуратай юм даа,—гэжэ Анна Андреевна омогтойгоор хөөрэнэ.

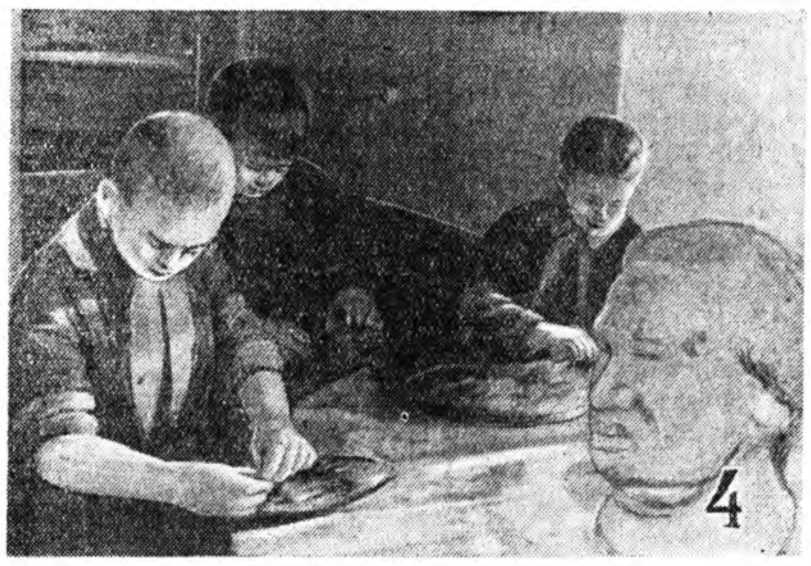

Тэдэнэй олонхинь өөртөө хубсаһа оёжо үмдэдэг болоо. Мүн захилшье дүүргэдэг болонхойбди. Нёдондо педучилищада элдэб гоё хубсаһа оёо һэмди. Тэрэ мүнгөөрөө оёдолой машина абаабди. Элдэб янзын хубсаһа захилаар оёжо, олоһон мүнгэеэ фестивалиин кассада тушаахабди.

Энэ кружогто городой, шэлэй заводой, мяханай комбинадай һургуулинуудай 160 басагад һурадаг. Тэдэнэй олониинь пальто, платье өөһэдөө һайнаар оёдог болоо. 9-дэхи классай һурагшад Валя Спирица, Галя Зятькова һайн бүдөөр элдэб янзын платье, пальто оёно. Мүн Галя Максимова, Галя Добросердова хубсаһа оёжо һураа. Мүнөө тус кружогойхид декабриин эхин багта тусхай бал үнгэргэхөөр бэлэдхэнэ. Тэрээндэ зорюулан элдэб янзын сэсэгтэй ситецээр платье өөһэдтөө оёжо байна. «Үнэ багатайгаар, таатай зохидоор хубсалха» гэһэн зорилготойгоор энэ бал үнгэргэгдэхэ юм. Тэрээндээ һургуулинуудай һурагшадые уринхай.

Мүн ондоошье кружогуудтань һурагшад дуратай юумэеэ шудална, ажал хэжэ һурана. Эдир натуралистнуудай кружогойхид республикын залуушуулай фестивалие һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула ехэ юумэ хэжэ байнхай. Сэсэг таригшад элдэб олон область, хизаарнуудһаа гоё сэсэгүүдэй үрэ захижа асаруулаа. Гэр соо ургадаг сэсэгүүд мүнөө таригдажа байна. Фестивальда бэлэг болгон, элдэб гоё сэсэгүүдые ургуулха гэжэ эдэнэр шиидэнхэй. Мүн шубуу баригшад фестивальда бэлэдхэжэ, хэдэн зуун голубхаа тэжээхээр хараална.

Хореографическа, элдэб наадаһай кружогуудта бага наһатай олон һурагшад хабаадана. Тэдэнэр элдэб хатар наадажа, гимнастика хэжэ, хүгжэмэй хэрэгсэлнүүдээр наадажа һурана. Пионернүүдэй байшанда болодог вечернүүдтэ, духовой оркестртэ, кукольна театрта хабаадалсагшад, эрид хатаршад өөһэдынгөө шадабари бэлигые харуулжа, һурагшадые һонирхуулна.

Иигэжэ үглөөнһөө үдэшэ болотор Пионернүүдэй байшангай олон таһалганууд соо үхибүүдэй хүхюутэй хонгёо абяан, хүгжэмэй эгэшэг һайхан аялган, элдэб станогуудай хүдэлхэ шэмээн замханагүй. Политехническэ һуралсал бэелүүлхэ, үхибүүдые бага наһанһаань ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ гэжэ партиин XX съездын табиһан зорилтые энэ байшанайхид бодото дээрэнь бэелүүлжэ байнхай. Эдир наһанһаа юумэ дархалжа, самолёт, машинануудай модель зохёожо, радиогой хэрэгсэлнүүдые хэжэ һураһан үхибүүд саашадаа өөрынгөө оюун бэлигые улам бадаруулха, дуратай мэргэжэлээ олохо байна.

Һуража байхадаа авиамодельнэ кружогто хабаадалсаһан Володя Крылов, Степан Григорьев, Эдик Чернышевский, Вася Соколов ба бусад тусхай һургуули дүүргээд лётчигууд, авиаконструкторнууд болонхой.

Пионернүүдэй байшан энэ тэдыгээр үүргэеэ хизаарланагүй. Энэ байшангай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нютагуудтахи пионернүүдтэ ехэ туһа хүргэнэ. Хүдөөгэй һургуулиинхид эндэ экскурсяар ерэжэ, кружогуудайнь ажалтай танилсадаг. Мүн өөһэд хоорондоо бэшэг абалсажа, бэе бэеынгээ һуралсал, ажал тухайда мэдэлсэнэ. Иволгын, Заиграйн, Сэлэнгын, Баргажанай, Байкало-Кударын болон бусад аймагуудһаа олон бэшэгүүд абтана. Хүдөөгэй пионернүүд элдэб асуудалнуудые табидаг, пионернүүдэй дружинын ажал хайшан гэжэ эмхидхэхэ, пионернүүдэй сбор хайшан гэжэ һонирхолтойгоор үнгэргэхэ тухай заабари, зүбшэл үгэхые гуйдаг байха юм. Байшангай хүдэлмэрилэгшэд эдэ асуудалнуудтань тодорхойгоор харюусадаг, дүй дүршэл тухайдаа хэлэжэ үгэдэг.

Үхибүүдые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ ехэ юумэ хэжэ байһан Пионернүүдэй байшангай хүдэлмэрилэгшэдтэ, тэдэнэй эдир ханинарта саашадаа бүри ехэ амжалта түйлахыень хүсэнэбди.

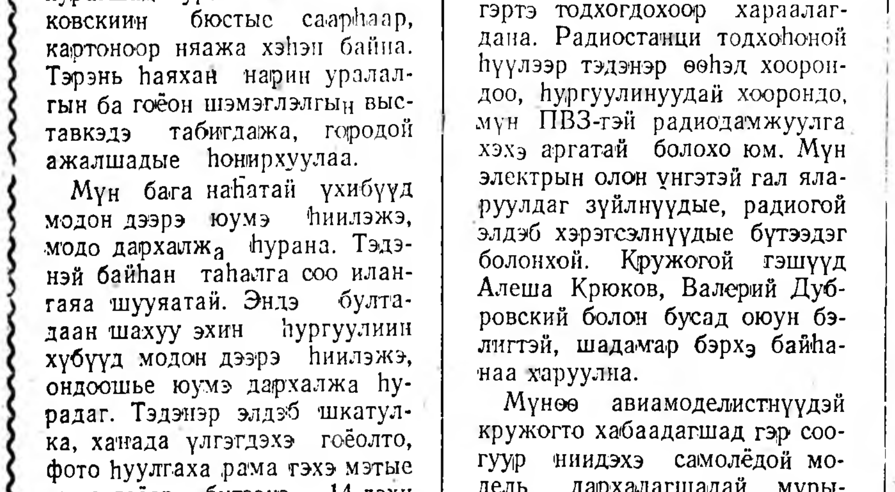

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Нүхэр Г. М. Никифоровэй хүтэлбэрилдэг аккордионистнуудай ансамбль композитор Римский-Корсаковай «Мазуркые» наадажа байна. 2. Уранһайханай гимнастикын заняти. 3. Кукольна зүжэг наада табижа байна. 4. Урашуулай кружогой заняти. 5. Эмхидхэлэй таһагые даагша Г. В. Астраханцева № 68 һургуулиин отрядуудай вожатануудта консультаци үгэжэ байна.

С. БАРДАМОВАГАЙ текст.
А. МАНТАЕВАЙ фото.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесс

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 27. (ТАСС). Египедтэ эсэргүүгээр Англиин, Франциин болон Израилиин хэһэн зэбсэгтэ добтолгоһоо уламжалан Дүтын Зүүн зүгтэ тохёолдоһон байдал тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ Генеральна Ассамблейн үсэгэлдэр үглөөнэй заседани дээрэ үргэлжэлүүлэгдээ.

Украинска ССР-эй делегациин хүтэлбэрилэгшэ Л. Ф. Паламарчук түрүүлжэ үгэ хэлээ. Египедтэ эсэргүүгээр Англиин, Франциин болон Израилиин хэһэн зэбсэгтэ добтолго аюултай хойшолондо хүргэжэ болохо байна. Теэдшье уласхоорондын оршон байдалые ехээр хурсадуулба гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Англиин, Франциин, тэрэнэй туһамарша Израилиин эмхидхэһэн нюуса үгсэлгэһөө уламжалан октябриин 29-дэ добтолго эхилһэн байна гэжэ Египедэй правительствын баримталдаг хараа бодолые бидэнэр зүбшөөнэбди гэжэ Л. Ф. Паламарчук хэлээ.

Эзэрхэг түримхэйшүүл хорото ябуулга хэжэ, Египедтэ хохидол тохёолдуулхаһаа гадна, мүн Суэцкэ каналые хэрэглэдэг бусад олон оронуудта хохидол тохёолдуулһандань УССР-эй түлөөлэгшэ анхарал хандуулһан байна. Мүн зэрлиг муухай бомбодолгоһоо Египедтэ ехэ хохидол ушаруулагдаһан тухай УССР-эй делегат саашань хэлээ.

Амгаланаар һуужа байһан египет арадта эсэргүүгээр эзэрхэг түримхэйшүүлэй хэһэн хорото ябуулгануудые мүрдэхэ тухай Египедэй правительствын үнэн зүб эрилтые бидэнэр дэмжэнэбди гэжэ Л. Ф. Паламарчук хэлээ.

Египедһээ зэбсэгтэ хүсэнү[...] гаргаха тухай асуудалые өөһэд[...] гөө һанаашаар шиидхэхын түл[...] эзэрхэг түримхэйшүүл элдэб з[...] эрилтэнүүдые табина. ООН-эй р[...] люцинуудые хэрэгсээнэгүй г[...] УССР-эй түлөөлэгшэ тэмдэглээ.

Египедһээ сэрэгүүдыень гаргу[...] тухай Генеральна Ассамблейн а[...] һан шиидхэбэрие эзэрхэг түрим[...] шүүл саг дары дүүргэхэ ёһотой г[...] үгынгөө түгэсхэлдэ хэлэхэ зүү[...] Суэцкэ каналые сэбэрлэлгэтэй [...] боотой гаргашануудые, тэрэш[...] Египедтэ ушаруулагдаһан бусад[...] зануудые эзэрхэг түримхэй добто[...] хэгшэд түлэхэ ёһотой гэжэ Укр[...] нын түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Генеральна Ассамблейн оло[...] дуугаар баталан абаһан резол[...] нуудые Англиин, Франциин бо[...] Израилиин хэрэгсээдэггүй байһа[...] өөрынгөө ороной делегациин, [...] арабска бусад орснуудай деле[...] нуудай ехээр зэбүүрхэжэ бай[...] Саудовско Аравиин түлөөлэ[...] Деджани элишэлэн мэдүүлээ.

Египедһээ хариин оронуудай [...] рэгүүдые гаргуулха тухай ООН [...] шиидхэбэрие түргэнөөр бэелү[...] шухала байһан тухай, Дүтын З[...] зүгтэхи эб найрамдалда болон а[...] гүй байдалда түбэг татахаар [...] бүхы һанаашалгануудые араб[...] оронуудай тэсэжэ шадахагүй бай[...] тухай Саудовско Аравиин түлө[...] шэ үгынгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

Египедтэ эсэргүүгээр Англ[...] Франциин болон Израилиин х[...] добтолго тухай асуудал зүбшэ[...] сэлгэ саашадаа үргэлжэлүүлэ[...] байна.

Египедһээ эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүү[...] гаргуулха тухай ООН-эй шиидхэбэри дүүргэгдэхэ ёһотой

ООН-эй Генеральна Ассамблейн резолюци

Азиин болон Африкын 20 ороной дурадхалаар ноябриин 24-дэ ООН-эй Генеральна Ассамблей баталан абаһан резолюциин текстые ООН-эй секретариат тараагаа. Египедһээ эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүдые гаргаха хэмжээнүүд абтажа байна гэһэн ажаглалтануудай резолюциин проектдэ оруулагдаһанай һүүлээр тус резолюцие дурадхагшадай тооһоо Египедэй гараһаниинь мэдээжэ байна. Ассамблейн баталан абаһан резолюци соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Генеральна Ассамблей,

Генеральна Ассамблейн ноябриин 2-ой ба 7-ной резолюцинуудай дүүргэлтэ тухай генеральна секретариин элидхэлые абаад,

эблэрэлтэ тухай 1949 оной февралиин 24-нэй хэлсээгээр тогтоогдоһон демаркационно хилын саана сэрэгүүдээ дары таргахыень 1956 оной ноябриин 7-ной резолюци соомнай Израильда дурадхагдаһан байгаа гэжэ һануулха зуураа;

урда тээнь баталан абтаһан резолюциин ёһоор, Египедэй газар дээрэһээ сэрэгүүдээ гаргахыень Францида, Нэгэдэмэл Королевстводэ тэрэ резолюци соо дурадхагдаһаниие[...] һуулха зуураа,

1. зохихо резолюцинуудай а[...] һан сагһаа хойшо нилээд ехэ [...] үнгэрбэшье, генеральна сек[...] риин абаһан мэдээнүүдэй ё[...] французска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй [...] банай хоёр хубиин үлөөд бай[...] нэгэ батальонии гаргаха хэм[...] нүүд абтажа байна гэжэ соно[...] доошье һаань —Нэгэдэмэл Коро[...] ствын бүхы зэбсэгтэ хүсэн[...] үлөөд байһые, эблэрэлгын ёһоо[...] тоогдоһон хилын саана изра[...] сэрэгүүдэй оройдоошье гарга[...] гүй байһые шаналалтайгаар [...] дэглэнэ;

2. 1956 оной ноябриин 2-ой [...] ной резолюцинуудые саг дары д[...] тэхыень уряалан Францида, [...] раильда болон Нэгэдэмэл Коро[...] стводэ дахяад хандана;

3. Хамаатай талануудта энэ [...] золюцие яаралтайгаар элид[...] хыень, мүн тэрэнэй дүүргэлтэ т[...] Генеральна Ассамблейдэ түргэ[...] элидхэхыень генеральна секрета[...] гуйна».

Албаниин ажалшадай байдал улам һайжаруулха ба культурна хэмжээ дээшэлүүлхэ гэһэн оролдолго

Эд бараанай болон эдеэ хоолой зүйлнүүдэй розничо сэнгүүдые химдаруулха тухай Албаниин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй, Албаниин ажалай партиин Центральна Комитедэй тогтоол Тиранада һаяхан толилогдоо. Тогтоолой ёһоор, юумын сэнгүүд 5-һаа 50 процент хүрэтэр химдаруулагдаха юм.

Сэнгүүдэй шэнээр химдаруулагдаһанай ашаар хүн зон 750 миллион үлүүтэй легээр жэл бүри олзотохо байна гэжэ тогтоол соо заагдана.

Бага хүлһэ абадаг хүдэлмэрилэгшэдэй салин дээшэлүүлхэ тухай НРА-гэй Министрнүүдэй Сове[...] АПТ-гэй Центральна Комитедэй [...] Албаниин профсоюзуудай Центр[...] на Соведэй тогтоол хэблэлдэ т[...] логдоо.

Арадай-сүлөөрэлгын тэмсэлэй [...] дэ наһа барагшадай гэр бүлэнэ[...] сэрэгэй алба хэгшэдэй, тэрэш[...] хүдэлмэришэд болон албахаа[...] дай пенсинүүдые 1957 оной [...] риин 1-һээ эхилэн дээшэлүүлхэ [...] жэ Министрнүүдэй Совет, АПТ-[...] Центральна Комитет тогтоогоо [...] газетэнүүд мэдээсэнэ.

(ТАСС).

Египедэй эрэлхэг зоригто тэмсэлдэнь Хитадай Арадай Республика туһаламжа үзүүлхэл...

КАИР, ноябриин 26. (ТАСС). «Аль-Гумхурия» газетэ иигэжэ бэшэнэ. «Империализмда эсэргүүгээр Египедэй хэжэ байһан эрэлхэг зоригто тэмсэлдэнь Хитадай Арадай Республика али бүхы туһаламжа үзүүлхэ» гэжэ Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай тус газетын пекинскэ корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлһэн байна. «Египет арад гансаардахагүй юм. Азиин болон Африкын арадууд, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн эрхэ сүлөөдэ дуратай арадууд Египедые дэмжэнэ. Тэдэнэр бүхы дэлхэй д[...] рэ эб найрамдалай болон үнэн [...] хэрэгэй илатар Египедэй тал[...] тэмсэхээр бэлэн байна. Египе[...] түйлаһан илалта бүхэн газар д[...] хэй дээрэ эрхим һайнаар ажа[...] хын түлөө тэмсэжэ байһан б[...] арадуудай илалта болоно. Египе[...] илалта сүлөөтэ байдалай ба [...] найрамдалай илалта болохо бай[...] гэжэ Чжоу Энь-лай хэлээ.

Египедэй баатарлиг арад[...] илаха байһанда этигэдэг тухай[...] Чжоу Энь-лай элишэлэн мэдүүлээ.

Венгридэ социалистическэ оронууд туһаламжа үзүүлнэ

БУДАПЕШТ, ноябриин 26. (ТАСС). Венгерскэ Арадай Республикада социалистическэ оронуудай туһаламжа болгон үгэһэн зүйлнүүдэй абтажа байһан тухай ноябриин 24-дэ эндэ тусгаар соносхогдоһон байна. Мүнөө үедэ 2.290 вагон эдеэ хоолой зүйлнүүд, тэрэ тоодо 336 вагон сахар, 47 вагон консервэ, 671 вагон гурил, 254 вагон гах[...] ба үхэрэй мяхан, 226 вагон дабһ[...] 358 вагон шэнинсэ, 82 вагон то[...] 25 вагон рис, 134 вагон хартаа[...] 40 вагон элдэб өөхэ тоһон абта[...] байна.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 23. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00620. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 6405.